

Brassói Lapok

XXXIX. évfolyam

262. szám

Főszerkesztő:

Szele Béla dr.

Szerda

1933. évi november 15

ELŐFIZETÉSI ARAK: Belföldre: postai szétküldéssel havonként 60 lej, postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő megbízott útján fizet, az beszédési díj címén Brassóban további 2 lej, vidéken 6 lej fizet havonta. — Kézbessítési díj havonként 8 lej. — Külföldre negyedévre 500 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországon negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — HIRDETÉSEK díja hirdetési oldalón 5 lej, páros (bal) szövegoldalon 6 lej, páratlan (bal) szövegoldalon 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Brassó, Károly király-utca 56-58. Telefonszámok: kiadóhivatal 82., szerkesztőség 83.

Ma: Lássuk Kézdivásárhelyt!

Duca verejtékes tárgyalásai a kormányalakítás érdekében

Brătianu György visszautasította az ajánlatot, Goga elfogadta
Két nap izgalmas története

Bukarest, november 14.

Hosszas és határozottan kinosnak mondható huzavona után a vasárnap meghozta végre a kormányválság kibontakozási fázisát is: lejátszódtak a szokványos formalitások s kezdetét vette az új kormány megalakításának a munkája. Amint azonban korántsem ment simán a Vajda-kormány temetése, a jóslatok és várakozások ellenére nem látszik könnyűnek, sőt komplikációkkal, izgalmas bonyodalmakkal jár az új kabinet megszületése.

A Vajda-kormány őszi elmúlása már „levegőben” volt a nyár óta s egyben köztudomású volt az is, hogy csak liberális kormány következhetik utána. Nemcsak azért, mert az őliberálisok alkották a nemzeti-parasztpárti parlament legerősebb pártját, hanem, mert, — amint emlékeztet, — az öregliberális vezérek, élükön Ducával, a nyár elején Párisban és Londonban jártak s a jelek szerint sikerült megszerezniük maguknak az irányadó külföldi s főleg a francia politikai körök támogatását. Az pedig nyílt titok, hogy a párisi Quai d'Orsay és általában a nagytőkés körök hangulata és kívánságai barometrszerűen befolyásolják a román politikai élet irányzatát is. Az utóbbi időben Páris kétségtelenül kedvezett a jó franciabarátok hírében álló liberálisoknak s az újra feléjük fordult rokonszenvet nyilván növelte az a feltűnő türelmesség is, amellyel a Vajda-kormány a románjai hitlerizmust kezelte.

Amint aztán Duca későbbi audienciái mutatták, az őliberálisoknak sikerült az udvarban is javukra hangolni a kedélyeket. De annyira mégsem, hogy a legfőbb alkotmányos tényező indokolt bizalmatlansága teljesen eloszolják velük szemben. Igen, Vajdáék után minden szempontból Ducáéknak kellett jönniük, azonban nem minden megkötés s különösen nem belső ellenőrzés nélkül. Ezzel nyilván Ducáék is tisztában voltak és vannak, mert hiszen már régebben koncedálták annak a lehetőségét, hogy a kormányon együttműködjenek például Gogával, aki köztudomásúan feltétlen bizalomnak örvend az udvar körében. Előrelátható volt, hogy Ducáék csak úgy kerülhetek hatalomra, ha vállalják ellenőrnek Gogát és kivülre esetleg még Brătianu George-t is, mint akik sikra szálltak az uralkodó és jelenlegi alkotmányos rend mellett, akkor, a mikor anyapártjuk ingadozott és fenyegetőzött.

A most lezajló fejlemények tehát nem lepik meg azt, aki nyitott szemmel és ébrenlétével figyelt a távolabbi és a közelmúltat. Tiszta őliberális kormányról nem lehet beszélni, amely most belekerült abba a helyzetbe, amelyre voltaképpen maguk kérték. Ezen már csak azért sem lehet eszo-

dálkozni, mert nem annyira belső ellenzéi harcukkal, mint inkább kerülőkkel férkőztek a hatalom zsákmányához. A liberális ellenzéki „küzdelem” valójában csak most kezdődött volna, de a november 15-ikére tervezett nagy tüntetést is lefújták már.

Ha még tekintetbe vesszük azt is, hogy még pénteken és szombaton is szó volt a jelenlegi parlament együtttartásáról és egy esetleges újabb Mironescu-kormányról, tehát a nemzeti-parasztpárti uralom bizonyos meghosszabbításáról, akkor világossá válik, hogy Ducáék erősen szorongatott helyzetben vannak s mondhatni „törökök fognak” hatalomra kerülési törekvéssükkel. Következésképpen a liberális kormány létrejötte éppolyan vajdasos, mint aminő a nemzeti-parasztpárti rezsim haláltusa volt.

Ezek után meglehetősen kétes, hogy az új kormány megalakulása olyan gyorsan, tehát hétfő estig végbemehet, mint ahogyan az optimisták remélték.

Az izgalomban és szenzációkban amugyis bővelkedő kormányválság s legérdekesebb fejezetének a részleteiről alábbi tudósításaink számolnak be:

DUCA ÉS GOGA TÁRGYALNAK

DUCA: No, hogyan egyeztetjük össze a kisebbségellenes álláspontot a liberalizmussal?

GOGA: Elfelejtet, hogy én költő is vagyok.

Az audienciák változatos vasárnapja

Amint már jelentettük, Károly király vasárnap délelőtt 11 óra 20 perckor érkezett vissza Színájából a fővárosba, hogy elbocsássa a Vajda-kormányt s megkezdje a pártvezérek kihallgatását a kabinetválság megoldása céljából. A cotroceni királyi pályaudvaron még az egész Vajda-kormány fogadta és üdvözölte az uralkodót, aki autón a Calea Victoriei levo palotába hajtatott.

A központi királyi palota előtti teret már ebben az időpontban hatalmas tömeg népesítette be, izgatottan várva a fejleményeket. Az

általános kíváncsiság nem is maradt kielégítetlenül, mert déltől este 10-ig ugyszólván minden óra meghozta a maga látványosságát.

VAJDA UNNEPELYES LEMONDÁSA

Miután a Vajda-kormány a miniszterelnökségen megtartotta utolsó minisztertanácsát s utána — bizonyára legalább pár esztendő s emlékül — lefénkyépeztette magát, fél 1 órakor Vajda miniszterelnök Tilea miniszterelnökségi államtitkár társaságában megjelent a palotában s mintegy 20 percet időzve az uralkodó-

nál, hivatalosan is benyújtotta a maga és kabinetje lemondását, amelyet a király elfogadott. A bucsuaudiencia után az exminiszterelnök és államtitkára, anélkül, hogy a sajtó képviselőinek egy szót is nyilatkoztak volna, egyenesen a cotroceni királyi kastélyba hajtottak, ahol Mária anyakirályné látta őket vendéglül ebédro. Nem tudni, hogy az ebéden résztvev-e a király is.

A lelépett miniszterelnök csak később tett nyilatkozatot s a következőket jelentette ki:

— Benyújtottam öfelségének a kormány lemondását, amely elfogadhatott.

— A lemondás ama tényen alapszik, hogy a kormány az országot izgató problémák megoldására új orvosló intézkedéseket vett tervbe, amelyek megkivánták az uralkodó bizalmának a megújítását s esetleg új választásokat.

— A közérdeknek megfelelő megoldás biztosítására olyan kormány alakítását javasoltam, amely új, szabad választásokat tartson, mert a választások szabadsága a legfőbb záloga az alkotmányos életnek. E választások eredménye döntse el aztán a megfelelő megoldásokat és a végleges kormány megalakításának a módját is.

Vajda tehát semleges választási kormány ki-nevezését ajánlotta az uralkodónak.

SORRA FELVONULNAK A VEZÉREK

Vajda formális lemondásával hivatalosan is megnyílt a kormányválság s az uralkodó vasárnap délután fél 3 órakor megkezdte a politikai konzultálást.

Feltűnést keltett, hogy a király elsőnek Titulescut fogadta, akit ezalkalommal kinttett a Ferdinánd-rend nagykeresztjével és szalagjával. Titulescu tudvalevőleg újabb érdemeket szerzett a kormányválság nehézségeinek az elhárítása terén. Az örökös külügyminiszter után Pop-Csicsó István, a kamara és Costachescu, a szenátus elnöke, következett. Utóbbi a kihallgatás után ezt jelentette ki:

— Azt ajánlottam öfelségének, hogy minél előbb nevezze ki az új kormányt.

Egymást követte ezután a palotában Averescu marsall, aki csak a maga programját fejtette ki s egységes, erősebbi kormányt ajánlott. Duca, aki bejelentette, hogy pártja kész vállalni a kormányzás felelősségét, majd Brătianu György, aki a liberális pártfrakció koalíciós kormányát javasolta és Goga, aki rámutatott arra, hogy pártját milyen szerepet illet meg az általános válság megoldásában.

Már este fél 7 felé járt az idő, amikor sor került a kisebb pártok vezéreire. Lupu és Junian semleges kormányt kértek, amely szabad választásokat vezessen le, ugyanezt tette Arge'oianu is, míg Filipescu Grigore, a konzervatív párt elnöke, tiszta Duca-kormányt, Florescu Jean, volt liberális igazságügyminiszter, a demokrata pártcsoporth vezetője, Brătianu

Tessék kívágni és eltenni!

5. sz. SZELVÉNY

a B. L. novemberi
regény-ajándékára.

1—15-ig sorszámmal ellátott 15 darab novemberi szelvény és 4 lej befizetése ellenében a B. L. minden példányvásárlója megkapja a B. L. ajándékregényátának 1933 november havi kötetét. — A szelvények és a 4 lej beszolgáltathatók **Bukarestben:** a B. L. kiadóhivatalában (Str. Sft. Mina 9), vagy a főbizományosnál (Cosmopolis), Cales Griviței 10); **Brassóban:** a B. L. kiadóhivatalában; **mindenütt máshol:** a helyi bizományosnál. — Előfizetőknek nem kell a szelvényeket gyűjteni, a 4 lej befizetik az előfizetési díjjal egyidejűleg, a könyvet ugyanolyan uton kapják meg, mint az újságot.

Györgyhöz hasonlóan, szintén „pánliberális” koalíciós kabinet kinevezését ajánlotta.

Felvonultak ilyenformán az összes pártvezérek, Jorga kivételével, aki kimentette magát, de levélben közölte, hogy elvben semleges választási kormány, a gyakorlatban pedig Duca-kabinet mellett tör lándzsát.

DUCA MEGBIZÁST KAP A KORMÁNYALAKÍTÁSRA

Ez a kihallgatás-sorozat este fél 9 órakor ért véget. Minthogy a királyi palota ablakai továbbra is teljes fényben ragyogtak, a téren zibongó tömeg nem gyűrűlt, hanem csak nőtt. Híre terjedt ugyanis, hogy még az este folyamán sor kerül az új miniszterelnök designálására. Új karhatalmat kellett kivevényni a rend fenntartására.

Fél 10-kor Iliasevici udvari marsall és Puin Dumitrescu, a királyi magántitkára, sietve kijönnek a palotából és gépkocsira ülnek, a melyen Ducának a Cometa-utcában levő lakására hajtattak. Nemsokára visszatérnek a olíberálisok vezérével. Majdnem 10 óra van.

Duca csak másfél óra múlva hagyja el a palotát. Megrohanják az újságírók, akiknek a következő kijelentést teszi:

— Megbizást kaptam öfelségétől a kormány megalakítására. Meg kell szereznem azonban Goga Oktávián és Bratianu György közreműködését is. Végleges választomat holnapra tartottam fenn.

Az uralkodó eszerint — amint várni lehetett — nem óhajt tiszta Duca-, illetőleg olíberális-kormányt hanem meg akarja azt spekulni elsősorban Gogával és lehetőleg Bratianu Györggyel is, hogy ellenőriztethesse és sakkban tarthassa.

KÉTÓRAS TANÁSKOZÁS TITULESCUVAL

Duca, a designált miniszterelnök, a királyi palotából egyenesen lakására hajtattak, ahol már idegesen várták alvezérei és pártja más korifeusai. Azonnal beszámolt meglatásáról és az ezzel kapcsolatos feltételekről.

Rövid vita után Duca éjféltájban felkereste Titulescut s közel két óra hosszat tanácskozott vele. Nemesak arra kérte fel, hogy vállalja esetleges kormányában a külügyek további korlátlan irányítását, a Gogával és különösen Bratianu Györggyel való tárgyalását. Titulescu megígérte Ducának, hogy készséggel közvetít, tekintettel arra a kinos helyzetre, amelybe a királyi megbízás az olíberális vezért állította.

Köztdomásu, hogy Bratianu György még személyes kapcsolatot sem tartott fenn immár három esztendője Ducával. Ezért a liberális vezérkar tanácskozáson Bratianu Dinu, a leendő pénzügyminiszter, azt javasolta, hogy Duca ne is személyesen, hanem csak megbízott útján keresse fel Georgét.

Duca és Titulescu tanácskozása éjjel fél két-től tartott s állítólag abban állapodtak meg, hogy

Titulescu beszélni fog Gogával és Bratianu Györggyel, akik szombaton tudvalevőleg paktumot kötöttek arra nézve, hogy mindketten liberális koalíciót fognak szorgalmazni, még pedig lehetőleg nem Duca, hanem Anghelescu volt közoktatásiügyi miniszter kormányelnöksége alatt,

aki az utóbbi állást foglalta a két liberális frakció egyesítése mellett.

Duca megbízatásának a híre egész éjjel lázas tárgyalások folytak úgy az olíberálisok, mint a gogisták és georgisták körében. Goga hívei nagy elégtétellel fogadták a hírt, míg a georgisták között meglehetősen aggodalom lett urrá, mert attól tartottak, hogy vezérük hajlíthatatlanságával ismét megfűszereheti az összefogást és kormányrajutást.

Éjféltájban Gogát felkereste a királyi magántitkára s hosszasán tárgyalt vele.

Az olíberálisoknál nem kis keserűséggel vették azt a kényszerhelyzetet, amelyben Ducának érintkezésbe kell lépnie Bratianu Györggyel, de Bratianu Dinu minden tiltakozása ellenére is a többség arra az álláspontra helyezkedett, hogy a végsőig el kell menniük az

engedékenységekben, nehogy őket érje a vád a megegyezés előrelátható sikertelensége miatt. A politikai körök feszült érdeklődése mellett ment végbe hétfőn délelőtt a miniszterelnökjelölt Duca és Bratianu György találkozósa, utóbbinak a lakásán.

Budurescu nevű magántitkára kíséretében Duca fél 10 órakor jelent meg Bratianu Györgynél, akivel mintegy negyedórás tárgyalást folytatott, a legridegebb szertartásosság jegyében. Duca ismertette megbízatását s kérte az ifj liberálisok vezérét, működők közre a liberális párt egységének a helyreállításában és a kormány megalakításában.

Kiszivárgott hírek szerint Bratianu György kerekén visszautasította Duca ajánlatát.

Mondókáját állítólag ezekkel a szavakkal fejezte be:

— Csak azokkal a szavakkal válaszolhatok, amelyeket ön, Duca ur, 1930. június 8-ikán, Károly király trónralépése alkalmával mondott nekem: egyrészt erkölcsi, másrészt pedig politikai és nemzeti szempontból nem fogadhatom el az önrel való együttműködést.

Duca szemmel láthatólag zavartan hagyta el Bratianu György lakását s onnan egyenesen Gogához sietett. Távozása után Bratianu Györgynél rögtön összeült az ifj liberális vezérkar: Vaitoiannu tábornok, Banu volt miniszter, Ata Constantinescu és mások s nem-

sokára közleményt adtak ki a sajtónak, amelyben leszögezik, hogy nem működhetnek együtt azzal a Ducával, aki három évvel ezelőtt az ismert magatartást tanúsította az ország jelenlegi uralkodójával szemben.

Gogánál teljes félórát időzött a designált miniszterelnök. A megbeszélés után Goga kijelentette, hogy Duca közreműködésre kérte, fel alakítandó kormányában, az ajánlatra azonban csak délután 4 órakor adja meg a választ.

A nemzeti agrárpárt elnökének a környezetéből kapott értesülések szerint Goga újból érintkezésbe lép Bratianu Györggyel, majd ismét királyi audienciára megy, mielőtt Ducának a választ megadná. Goga kétségtelenül azt akarja kipróbálni, hogy az uralkodó akkor is Duca-kormányt nevez-e ki, ha abban nem vesz részt Bratianu György, hanem csak ő, Goga. Szóval, hogy a király beéri-e egyedül övele, mint a liberálisok belső, kormánybeli ellenőrével.

Duca állítólag a közlekedésügyi tárcát ajánlotta fel Gogának, alvezérének, Vasilescu-Valjean-nak pedig egy államtitkárságot. Beavattak úgy tudják, hogy Goga ezt kevesli, különösen, ha egyedül marad Ducákkal. Az erdélyi minisztériumot is magának követeli, azzal az indoklással, hogy a liberálisok „fedezetlenül” állnak Erdélyben.

Goga is visszautasította Duca ajánlatát

Goga délután 4 órakor valóban újabb kihallgatáson jelent meg a királynál. — Audienciája több mint egy óra hosszat tartott. Kijövet az újságírók minden ostromlása és faggatása ellenére sem nyilatkozott kihallgatása eredményéről, hanem gépkocsiján rögtön Duca lakására sietett, hogy megadja választát.

A Duca közvetlen környezetéből kapott információk szerint

Goga is azt közölte most a designált miniszterelnökkel, hogy nem fogadja el a kormányában való közreműködésre vonatkozó ajánlatát.

Nem sokkal Goga távozása után meg-

jelent Duca lakásán az uralkodó magántitkára s 6 óra ujjabb kihallgatásra kérte a palotába.

Tekintettel arra, hogy megbízatásának nem tudott eleget tenni, amennyiben sen Bratianu György, sem Goga nem vállalta a vele való együttműködést, Duca visszautasította a kormányalakításra vasárnap este kapott megbízatását.

Olíberális körökben óriási az izgalom. A vélemények megoszlanak. Vannak, akik még mindig bizakodnak abban, hogy az uralkodó más feltételekkel megújítja Duca designálását, viszont a Duca-kormány esélyei a politikai tőzsdén most már nagyon leromlottak.

TALALGATÁSOK SOROZATA

Bratianu George merev visszautasítása után az érdekelt politikai berkekben tetőfokára hágott a zürzavar és izgalom. Senki sem tudja biztosan, mi következik ezután? Se szeri, se száma a találgatásoknak.

Az olíberálisok úgy vélik, hogy Goga válasza után, amely minden valószínűség szerint pozitív lesz, Duca rögtön ismét kihallgatáson jelenik meg a palotában s visszaadja tegnap kapott megbízatását azzal, hogy nem tud annak teljes mértékben eleget tenni. Azt hiszik, hogy erre a király ismét csak őt bizza meg a kormányalakítással s ezáltal már csupán a Goga-párt közreműködését fogja kikötni a Duca-kormány összetételére nézve.

Ezzel szemben georgista körök abban bízunk, hogy az uralkodó nem őket, hanem Ducát ejti el s az ő kívánságuk szerint, Anghelescu volt közoktatásiügyi miniszternek adja meg a megbízást ugyancsak a tegnapi értelemben, tehát azzal, hogy az olíberálisokból, a georgistákból és gogistákból alakítson koalíciós kabinetet.

A legtöbben a történetek után azt tartják valószínűnek, hogy a király Anghelescu dr. liberális alvezért bizza meg Duca elejtése esetén a kormányalakítással, de nem tartják kizártnak Averescu marsall designálását sem.

Azt ugyanis már a Duca-kombinációval rokonszenvező körök is kélik, hogy az uralkodó beérje Duca-kormánygal a georgisták részvétele nélkül.

A király, minden jel szerint, ragaszkodik ahhoz, hogy a jövő kormányban az olíberálisokon kívül ne csak a gogisták, hanem Bratianu György pártja is képviselve legyen. Ennek tulajdonítják Goga váratlan visszautasítását.

Lupuék brassómegyei zászlóbontását megzavarták a vasgárdisták

Lupu szenzációs beszéde a Skoda-ügyről és a hitlerizmusról

Brassó, november 14
Vasárnap tartotta meg népgyűlését a Lupu-párt brassómegyei tagozata. Lupu vezetése alatt már szombaton este megérkeztek Brassóba Modreanu, Leon, Ghimbăseanu és Octav Livezianu képviselők, akiket falusi fuvszenekar hozott be négyfogatu hintón a városba. A menet felvonult Brassó főbb utvonalaín, majd a Jorga-soron rögtönzött népgyűlést tartottak. Szombaton este bankett volt a Transsylvania étteremben.

A szombat ünnepélyes fogadtatás után vasárnap a Brassómegyében levő Fekete-halom községben hatalmas népgyűlést tartottak a községi előjáróság helyiségében.

A népgyűlést, amely a vasgárdisták jóvoltából kinos botrányba fulladt, Lazar elnök nyitotta meg. Több felszólaló után Goiceanu és Leon képviselők beszélték, majd Lupu dr., a párt vezére emelkedett szólásra és feltűnésikeltő beszédben leplezte le a Skoda-botrány kulisszatitkait.

— A nemzeti egységesítés után — kezdte beszédét Lupu dr. — a földmives tömegek érthető nyugtalansággal várták az első erdélyi kormányt, amely a nagytökekből alakult előző kormányokkal ellentétben megjavította volna a földmives tömegek helyzetét. Jöttek az erdélyiek, akik ugyanarra az útra tévedtek, mint a regati kormányok. Új burzsoáziát és uralkodó osztályt neveltek. Meggazdagodtak. Így született meg a Skoda-panama. Kihasználták a fegyverkezés szükségességét saját vagyonuk gyarapítására.

— Félmillió lejt adtak 9000 lejt érő gépfegyverekért és egymillió lejt olyan

ágyutalpakért, amelyeknek értéke 15 ezer lej. A panamát egy adótitkárrel tevedésből felfedezte. Seleizky büntársai szabadon maradtak. Ez március 23-án történt. Ezen a napon a nemzeti parasztpárt kormánya meghalt, habár a halálórási okmányt csak ma írták alá.

— Ha az uralkodó magához hivat, azt fogom mondani a királynak, hogy az igaz és becsületes politikus szíve egyformán kell verjen az ország és a nép lelkével. Előre láttam a bekövetkezendő eseményeket és ezért követeltem az uzsora elleni törvényt, a konverziót, most pedig követelem a restabilizációt, a korlátolt inflációt azért, mert a stabilizációt téves alapokon csinálták. Megmondom az uralkodónak, hogy Románia lakossága két csoportból áll: 20—30 ezer nénzuzsorából, akik a bankárok és a nagytermelők érdekeit képviselik és 18 millió földmivesből. Az én tanácsom az, hogy olyan kormány jöjjön, amelyent az ország kíván.

Lupu dr. kijelenti, hogy ha rászavaznak, bevezeti a becsületet és a közerkölcsöt megtisztítja.

A pártelnök ezután váratlanul áttér a szélsőséges mozgalmakra és izenetet küld a szászoknak is. Szerinte, a józanságukról ismert szászok tulzott Hitler-imádatukkal aját vesztükbe rohannak.

— Élnek közöttünk szász kisebbségiek — mondotta Lupu dr., — akik belebolondultak a Hitler-imádatba. Majd, ha Németországban lesznek, azt csinálhatnak, amit akarnak. Itt azonban, ebben az országban alkalmazkodjanak a mi helyzetünkhöz és törekvéseinkhez. A szászok mozgalmat indítottak a zsidók ellen azon

a címen, hogy ezek kisebbségi nemzetet alkotnak. A szászok elfelejtik, hogy ők is kisebbségi sorban élnek a mi államunkban. Németországban minden 10. vabbj nélkül elkobozzák a zsidó kisebbségek vagyonát. Mi volna, ha mi is elkoboznánk a szász kisebbség mérhetetlen vagyonait?

Nekünk semmiféle doktrinára nincs szükségünk. Mondjuk meg tehát a kisebbségeknek, hogy mi szorgalmas, dolgozó nép vagyunk, akik együtt akarunk élni békességben az összes dolgozó akáro polgárokkal. Az ékverőket kiűldözzük magunk közül, bármilyen kisebbségi fajtához tartozzék, vagy bármilyen vallásu is legyen.

Lupu dr. ezután elhagyta a gyűléstermet és Bukarestbe utazott, hogy királyi kihallgatáson jelentkezék. Modreanu képviselő emelkedik szólásra és ekkor tör ki a botrány. A vasgárda brassói tagozatának mintegy harminc tagu csoportja ugyanis Trifan dr. ügyvéddel, a helyi vasgárdisták vezérével az élen behatolt a terembe és a gyűlés további folytatását meg akarta akadályozni. Lármázní kezdtek. Működésbe jöttek a székek és a botok. A falusiak felháborodottan rontottak neki a vasgárdistáknak és súlyosan megverték őket. Hamarosan a helyszínre érkezett Cinteza csendőrmester, aki megállapította, hogy a vasgárdistákat Trifan dr. ügyvéd vezette és a botrány kirovokálásában tevékeny részt játszottak Duca Joan és Gheorghe valamint Munteanu Joan rozsnyói vasgárdisták. Fekete-halomban diákokból álló vasgárdista csoportot találtak. A középiskolai diákok egyenruhát viseltek horogkereszttel.

A botrány ügyében a brassói ügyész seget is értesítették, ahol Radu Pascu főügyész vizsgálatot rendelt el az ügyben.

Lupu dr. beszéde egyébként országosan élénk feltűnést keltett.

VILÁGPOLITIKA

Fordul a világ

A magyar képviselőház külügyi bizottságának mostani ülésén több olyan kijelentés hangzott el, amelyeket méltán nevezhetünk szenzációs kijelentéseknek. Az atmoszféra, amelyben a dunai államok politikusai a külügyi helyzet megvitatására itt is, ott is összeülnek, nyugtalan, forró és nyomott. Egyfelől több ok, hogy fokozott figyelem kísérelje a külpolitikai szempontból is sulyal bíró megnyilatkozásokat.

Kánya magyar külügyminiszter beszámolt az európai politikai válság fokozódásáról, a német és osztrák kérdéssről is ismertette a dunai és középeurópai államok gazdasági helyzetének orvoslását célzó terveket. Gömbös miniszterelnök a török-magyar és bolgár-magyar gazdasági kapcsolatok kimélyítésének szükségességét hangoztatta, mert szerinte a két országgal nincsenek kihasználva az adott gazdasági lehetőségek. Eckhardt Tibor egy új dunavölgyi helyzet kialakulásának szükségét hirdette, amelyben Magyarország is, Ausztria is megtalálhatná boldogulását, hangsúlyozta azonban, hogy ebből az együttműködésből Csehszlovákia sem hagyható ki. Ha a nagyhatalmak — mondotta — gátat akarnak vetni Németország további megnagyobbodásának, akkor ezeket az államokat, amelyeket a német terjeszkedés legjobban fenyeget, a Duna völgyében közös nevezőre kell hozni. Az ellenzék szónokai azt hangoztatták, hogy a távol-keleti országokkal való együttműködésnél fontosabb a szomszéd államokkal való gazdasági együttműködés, mert Magyarországnak gazdasági pozíciókat kell szereznie. Friedrich István felszólalásában azt hangsúlyozta, tíz év óta hirdeti, hogy a kisantant államaival gazdasági modus vivendit kell találnia a magyar politikának, de rámutat arra is, hogy Prága, Bukarest és Belgrád is hozzájárultak ahhoz, hogy ez a gazdasági megegyezés még mindig nem jött létre.

Ezek a megnyilatkozások is elegendők lennének ahhoz, hogy tisztán lássuk, milyen kérdések domináltak a magyar parlament külügyi bizottságának ülését, melynek alaphangulata természetesen nem tért el semmiben sem az eddigi külügyi bizottsági ülések ismert hangulatától. A magyar külpolitika változtatáságát Kánya újból is kihangsúlyozta. De lehetetlen tagadásba venni, hogy a gazdasági kérdések térfoglaló előretöréssel kerültek egy vonallal beljebb a vita centruma felé. Az ismételten felsorakoztatott politikai szempontok mellett a gazdasági momentum előtérbe toltásának szinte egyöntetű hangoztatása azt jelenti, hogy folyamat indult meg, amely a reális szükségletek jelentőségét hovatovább értékeli és hangsúlyozni kívánja. Másszóval: a gazdasági szempontok egyenrangúsításának első lépései vannak történetben. Ezt a sejtést csak megerősíti a külügyi bizottság ülésén Bethlen István gróf szájából elhangzott az a szenzációs kijelentés, hogy a volt magyar miniszterelnök „hasznosnak találja egy gazdasági közeledést a Szovjetköztársasághoz, mert ebből a magyar mezőgazdasági termékek kivitelének lehetőségeinek kiszélesítése következhetne.” Bethlen István tehát elérkezettnek látja az időt a szovjet-magyar gazdasági kapcsolatok felvételére. Nem lehet csodálkozni, ha ezt a hírt a pesti sajtó nagy „aufmachunggal” adja tudtul. Hogy fordul a világ és milyen kiszámíthatatlannak a nagy politika tekervényes utjai? Mennyit fordult a világpolitika szekere, amíg a szovjet-magyar gazdasági kapcsolatok kiépítésének gondolatát és szükségének hivatalos bejelentéséig eljutott. Magától kíváncsiok a perspektíva, visszatérnünk a közelmúltba, melyben a szovjetmumus ördögét festgették a nagypolitika falaira. Am nem érdekel a múlt. Előre nézünk. Litvinov Washingtonban tárgyal. A legkapitalistább világ hatalom békül a szovjetköztársasággal. Az egész világon előrerúkolnak a gazdasági momentumok. Egyszerűen vegyük tudomásul a alkalmazkodjunk ehhez. A magyar kisebbség a legjobban érzi és tudja, hogy mit jelent a gazdasági széttákolódás és a gazdasági világesetepáté.

Am a kisebbségek magvására azt is érzi és tudja, sőt esztendő óta hirdeti is, hogy sorsuk és boldogulásuk nagyban is szorosan pántokkal kapcsolódik be a dunai országok egymáshoz való viszonyába. Csak természetes életfözfűtést követi tehát a kisebbségi magvására, amikor azt óhajtja, hogy ha már elérkezettnek látják az idejét a távoli és hírhedt Szovjet-országgal való gazdasági közeledésnek, lassák meg végre a szomszédos dunai országokkal való gazdasági közeledés szükségességét is.

Min-ennapos szaksztoriás, vastagdobozú, felülvédte, oldaltjárás, lázcső zavar, szivattyú esztendő a természetes. Ferenc József király a belmüködést rendezte a módszerrel az embert a kellemetlen érzésektől. Nagy-nagy orvosok a Ferenc József vizet fenyves-tredmennyel alkalmazzák.

Ha fogának
románcát kimélni
akarja

és mégis azt óhajtja,
hogy fogai fényesek
és fehérek legyenek,
csak

ODOL-fogpépet
használjon.

Az ODOL-fogpép
finoman megörölt
porból készül és meg-
tisztítja fogait, anél-
kül, hogy ártana az
érzékeny fogrománc-
nak. — Az

ODOL
FOGPÉP

nagymennyiségű kolloid alkatrészt tartalmaz és ezért alaposan megtisztítja a fogakat, meg-
szabadítja őket mindenféle kellemetlen szagtól, festékanvaqtól és tisztálanságtól.

Ellenőrizhetetlen jelentések szerint

Már megkezdődött az orosz-japán háború

Az oroszok kilenc japán repülőgépet lőttek le orosz terület fölött és megtorpedóztak két japán hadihajót, amelyek az orosz partvidékig merészkedtek

London, november 14.

A British United Presse hatalmas fel-tűnést keltő, de eddig még nem erő-sített és ebben a pillanatban még ellen-őrizhetetlen jelentéseket közöl. E jelenté-sek valójában azt hozzák hírül, hogy az, amilől Moszkva félt, már be is kövel-kezett: megkezdődött a hadüzenetnélküli háború Japán és Oroszország között. Az angol sajtótudósító-iroda Moszkvából ka-pott magánjelentései szerint a Szovjet lé-gitámadást elhárító ütegei lelőttek kilenc japán repülőgépet, amelyek mélyen be-hatoltak az orosz területek fölé. A lelőtt repülőgépek husz főnyi személyzete rész-ben meghalt, részben fogságba jutott.

Más jelentések arról is tudnak, hogy a készenlében álló szovjet buvárhajók meg-torpedóztak és elsüllyesztettek két japán hadihajót. A japán hadihajók, e jelenté-sék szerint, az orosz partvidék közeléig merészkedtek s még a parti erődítmények felszólítására sem fordultak vissza, ami-

ből arra lehetett következtetni, hogy meg-akarják ismétlni a legutóbbi japán-orosz háború első japán trükkjét s minden for-mális hadüzenet nélkül meg akarják tá-madni az orosz hadihajókat.

A British United Presse hangsúlyozza, hogy értesüléseit Moszkvából kapja, azon-ban nem hivatalos, bár nagyon jóértesült körökből. A Szovjet hivatalos tényezői ugyanis elzárkóznak minden felvilágosi-tástól és sem meg nem cáfolják, sem meg nem erősítik ezeket az elterjedt híreket. A jelek arra vallanak, hogy a Szovjet egyelőre még titkolni kívánja ezt a had-üzenet nélküli háborút, amelyben az első sikereket ő aratta s megúrja, amíg Ja-pán nyilatkozik. Az sem lehetetlen ugyan is, hogy Japán egyenesen ki akarja kény-szeríteni az oroszok támadó fellépését s ebben az esetben Oroszországnak igazol-nia kell, hogy a japán harci repülőgépek és a japán hadihajók valóban orosz te-rület fölött és orosz vizeken voltak.

Az amerikai sajtó nem ír semmit arról, hogy a váratlanul megváltozott washing-toni hangulat oka, esetleg a japán dip-lomácia lehet, amely, természetszerűleg, mindent elkövet, hogy az amerikai-orosz megegyezést meghehüsítsa. És ugy látszik, sikerrel dolgozik. Litvinovnak valóban nagyon meg kell erősítenie magát, hogy legyűrje a japán ellentevékenységet.

Hanyagok Nagyszalonta tanácsosai

Nagyszalonta, november 14.

Gyors egymásutánban háromszor fordult elő nemrég, hogy a nagyszalontai városi nagy-tanács üléseit nem lehetett megtartani, mert a tanácsos urak — mintha csak összeheszel-tek volna — mindnyájan távolmaradtak. Egy-re megy, hogy délelőtre, vagy délutánra tüz-ik ki az ülésszakot, a tanácsosoknak — a je-lek szerint — nincsen ideje holmi közügyek-el törődni.

Rosiu dr. polgármester most elhatározta, hogy a közigazgatási törvény idevonatkozó szakaszának alapján a jövőben megbírságolja azokat a tanácsosokat, akik az ülésekről in-dokolatlanul távolmaradnak.

Mondanunk sem kell, hogy a várost az el-maradt tanácsülések miatt rengeteg károsodás éri. A legutóbbi tanácsülésen például a mun-kanélküliek segélyezésére vonatkozó terveze-tet akarták letárgyalni, az ülésből azonban, az említett oknál fogva, semmi sem lett.

A fe háborodott szalontai közvélemény azú követeli, hogy a rendszeresen távolmaradó ta-nácsosok adják át helyüket olyanoknak, akik hivatottabbak erre a tisztségre.

Félrevezetik Önt, ha „OLLA” helyett silány újszatokat ajánlanak. Utasítsa vissza sa-gaszkodjék az eredeti csoma-doláru „OLLA”-hoz

„OLLA” GUM..?

Németellenes kommunista tüntetés Londonban

London, november 14. Heves tüntetés játszódott le az angol fővárosban vasárnap este. A londoni német követség épülete előtt 500 főnyi kommunistából álló tömeg gyűlt egybe és tüntetni kezdett a Van der Lubbe per miatt. A tüntetők kiáltványt akartak átadni, amelyben német elvtársaik szabadonbocsátását követelték. Csakhamar rendőrök jelentek meg a tüntetés színhelyén és oszlásra szólították fel a tömeget. Miután a tüntetők nem oszlottak szét, lovasrendőrök vonultak ki, akiknek sikerült szétzavarni őket.

A tüntetők ismét összesereglettek a Trafalgar-téren, ahol egyikük lázító hangú beszédet tartott. A rendőrök ezúttal gummibottal verték szét őket és két egyént le is tartóztattak. Amikor a tömeg látta, hogy két társukat közreveszik, először a rendőrökre rontottak, majd egy arrarohanó teherautót támadtak meg, amelyben angol náci ülték. A tüntetők letépték a teherautón levő angol lobogót a sárba taposták, mire hatalmas verekedés kezdődött. A közelharcnak a lovasrendőrök vetettek véget, akik a tüntetők soraiba vágatva, végérvényesen szétszórta a tömeget.

Fotballbírókat vertek Marosvásárhelyen

Marosvásárhely, november 14.

A vasárnapi Unirea-Tricolor-Muresul mérkőzésen, amelyről a sportrovatban beszámoltunk, sorozatos botrányok voltak. A közönség két játékos kiállítását alkalomával betódult a pályára, hogy megverje a bírót, aki — mint a Muresul hívei beszélték — szándékosan meg akarta veretni a Mures-t. Dortea bíró ugyanis a nagysebeni Soimii elnöke s csapatának érdeke lenne a Muresul minél súlyosabb veresége. A bírót a pályán megvédték ugyan a rendőrök, de sorsát így sem kerülhette el, mert este a Főtéren egy sereg „drukker” irtózatosan elverte. Autóbuszon kellett megszöknetni a városból, mert a pályaudvaron is felbőszült futballnézők vártak rá.

A nagyváradi tábla újra elhalasztotta Kövér Gusztáv kiutasítási ügyét

Nagyvárad, november 14.

Hétfőn tárgyalták a nagyváradi táblán Kövér Gusztáv dr., a biharmegyei Magyar Párt alelnökének kiutasítási perét. A belügyminisztérium képviselője a tárgyalás elhalasztását kérte azzal, hogy az ügyet egyszerre több helyen vizsgálják be, illetve tárgyalják, nevezetesen a táblánál, a bukaresti központi revíziós bizottságnál és a belügyminisztériumban, minél előbb az iratokat nem tudta előkeríteni. Kövér dr. képviselője tiltakozott a halasztás ellen s rámutatott, hogy egyre halogatják az ügyet. Mindegyik fórum előtt akadályozzák meg az érdemi elintéztést, hogy az iratok éppen most a másik fórumnál vannak.

A tábla azonban helyt adott a minisztériumi ügyvéd kérésének és 1934 január 16-ra halasztotta a tárgyalást.

Gróf Bethlen István volt magyar miniszterelnök külpolitikai nyilatkozata

Budapest, november 14.

Bethlen István volt magyar miniszterelnök, Apponyi genfi kiküldetésének örökös nyilatkozatot adott a Pester Lloydban. A nyilatkozatnak éppen azért van súlyosabb jelentősége, mert Magyarországot Bethlen fogja képviselni a Népszövetségben.

Bethlen nyilatkozata mindenekelőtt azt hangsúlyozza, hogy Magyarország békevágya őszinte. Más nem is lehet, hiszen Magyarország teljesen lefegyverzett állam, nem is gondolhat arra, hogy fegyveres uton érje el valamelyik célkitűzését. A Népszövetségről szólva, kijelentette:

— Aki friss és egészséges akar lenni és nem akarja, hogy kemény legyen a széke, folyton tájton a feje és hőre tele legyen mindenféle pattanással, az igyekedjen hűtlenkedni egyszerű reggeli reggeli előtt egy pohár természetes, Ferenc József keserűvizet.

Bethlen, hogy Magyarországnak a Népszövetségből való kilépése nem oldana meg egyetlen kérdést sem, tehát nem is szabad erre gondolnia. A német lépés kétségkívül súlyos helyzetet teremtett és nagyon befolyásolja a külpolitikai helyzetet, a közvetlen háborús veszedelemmel való riogatás azonban ostobaság. Magyarországnak meg kell őriznie higgadtágát s bár figyelnie kell a német politika eredményeit, nem szabad követni az ottani eszközöket.

A magyar külpolitika sarokköve a revízió kérdése. Ha az európai nagyhatalmak őszintén akarják a béke megszilárdulását, akkor figyelembe kell venniük Magyarországot álláspontját. Ez az álláspont azonban föltétlenül békés, mert Magyarország a revíziót sem képzelheti el más módon, mint békés uton. Angliába kell Magyarországnak minden reményét helyezni, mert egyedül Anglia győzheti meg Franciaországot a revízió szükségességéről. Ha Magyarország régi területeiből visszakapna, úgy az azokon a területeken élő népkisebbségek részére nemzetközi ellenőrzés alatt álló önkormányzatot biztosítana.

Hitler irtózatosan győzött

Lezajlott a világtörténelem leg-groteszkkebb választási komédiája

Most majd rövidesen kiderül, hogy mihez kellett ez a nagyarányu színjáték

Berlin, november 14.

A németországi általános választások és a Hitler külpolitikáját helyeslő népszavazás vasárnap lezajlott. Nem lehetne éppen azt mondani, hogy az egész világ feszült érdeklődéssel várta ennek a választásnak és népszavazásnak az eredményét, amint az eddigi német választások eredményét mindig. Ez a német választás nem volt választás, bár látszólag titkos volt és bár — látszólag — a német polgárság szabadon nyilváníthatta volna a véleményét. Nem volt választás azért, mert nem volt a német polgároknak választási lehetőségük. Egyetlenegy lista in-

dult a választásokon s ez a nemzetiszocialista-párt listája volt. Szavazni csak erre lehetett. Igaz, ellene szavazni lehetett volna azzal, hogy a választók a szavazócédulákat elrontják, megsemmisítik, de, valószínűleg, ez a próbálkozás sem lehetett teljesen veszélytelen.

Nem volt ez választás s éppen azért az eredmények sem vehetők százszázalékos komolysággal. A sajtó inkább csak kötelességszerűen adja meg a számadatokat, hiszen a legteljesebb jelentés ez lehetne: ellenlisták hiányában győzött a nemzetiszocialista lista, amely mögött ott volt a félelmetes Führer és még félelmetesebb rohamosztagai.

Hivatalos jelentés a végeredményről

A javarészt telefonon beérkezett jelentések alapján a belügyminisztérium az alábbi számadatokat adja közre:

A birodalmi gyűlés képviselőinek megválasztásánál a szavazásra jogosultak száma összesen 45 millió 141 ezer 954 volt. Ebből leszavazott 95,2 százalék, vagyis 42 millió 988 ezer 153.

A leadott szavazatoknak 92,2 százaléka érvényes, vagyis 39 millió 638 ezer 789. A többi szavazatot, 7,8 százalékot, vagyis 3 millió 549 ezer 364-et érvénytelenítették.

A megsemmisített szavazatok nagyszáma, természetesen, nem azt jelenti, hogy több mint hárommillió ember vétett a választási szabályok ellen s ezért kellett ezt a több mint hárommillió szavazatot megsemmisíteni.

Ez a több mint hárommillió szavazat a Hitler-kormány elleni tiltakozás.

A népszavazásnál még több szavazat esett. Az összes választások 96,3 százaléka szavazott le, vagyis 43 millió 452 ezer 613. Érvénytelenítettek összesen 750 ezer 271 szavazatot. Érvényes szavazat esett tehát 42 millió 702 ezer 342. Ebből:

Igennel szavazott	40.601.577,
Nemmel szavazott	2.100.765

HITLER ÚJ PARLAMENTJE

Hitler új parlamentjének összesen 661 tagja lesz. Ez a 661 ember kivétel nélkül mind árja-származás. És nagytöbbségben fiatal. Az átlagos életkor 35, egyébként a súlyos többség 30–45 év között van. Ilyen „fiatal” birodalmi gyűlés nem volt még sehol. Van azért a megválasztottak, illetve jelöltek között egy öreg ember is,

Litzmann tábornok, aki betöltötte a nyolcvanát. Ő a legöregebb Hitler-képviselő. A legfiatalabb viszont Baldur von Schirach, aki mindössze 26 éves.

A németországi lapok, természetesen, leg, nagy lelkesedéssel üdvözlik a választások és a népszavazás eredményét is.

Hitler maga egyébként kiáltványt bocsátott ki.

A SZAVAZÁS MENETÉREL

Jelentéseink szerint a szavazás az eddigi német választások szavazásaival ellentétben, teljesen rendben és csendben zajlott le. Sehol sem volt nyoma a túlfűtött választási harc utóhatásainak.

Hindenburg elnök és a miniszterek a Bismarck-szállodában, a külön berendezett szavazóhelyiségben szavaztak. Itt Göbbels volt az első, utána következett Hindenburg. Feltűnést keltett, hogy Hitler, a hagyományoktól eltérően nem itt adta le szavazatát, hanem Siemens városában. A hadirokkantak tolokocsikon vonultak fel s táblát vittek magukkal, a melyre ez volt írva: „Németek, szavazatok-e már? Ha nem, akkor hiába volt minden áldozatunk!”

A KÜLFÖLDI SAJTÓ VÉLEMÉNYE

A párisi lapok nagyon részletesen foglalkoznak a német választások eredményével. Általában azt állapítják meg, hogy az eredményt nem lehet a német nép tényleges hangulataként elfogadni. Igaz, hogy a választás titkos volt, de a polgárságon rajtafelelt a nemzetiszocialista csapatok erőteljes és fenyegető nyomása.

Az Echo de Paris azt mondja, hogy

Franciaországnak lesz ereje megvédeni Európa érdekeit.

Franciaországnak nem jajgatni és sópánkodni kell most, hanem követni a német példát és hasonló eszközökkel és állással kell mentenie a maga érdekeit a német veszedelem elől.

A bécsi lapok egyöntetűen állapítják meg, hogy egészen tiszta és rendes választás esetén Hitler alig az 50 százalékat kaphatta volna meg a szavazatoknak. Tény már, hogy a munkásság egészen Hitler és kormánya ellen fordult, viszont akkora nyomás alatt van, hogy véleményét még titokban sem meri nyilvánítani. egymás között azonban a munkások már nyíltan is hangoztatják, hogy megelégtettek a nemzetiszocialista paradosmott. Hitler ellen van aztán az egész német parasztság is, a választáson kihozott győzelem tehát nem fedi a német népi valódi hangulatát és véleményét.

AZÉRT VAN EGY HALALOS ÁLDOZAT IS

A legfrissebb jelentések szerint azért még is van egy halálos áldozata a németországi választásoknak. Dortmundban egy kommunista munkás rőpcedulákat osztogatott a választók között. Letagadták a rendőrök és be akarták kísérni, azonban a kommunista szökést kísérelt meg, mire lelőtték.

Szerezzen
buloraink
minőségéről
információt
vevőinktől!

CIMJEGYZÉKET KÉSZSÉGGEL KÜLDÜNK

SZÉKELY RÉTI
BUTORGYÁR R. T., TG.-MUREȘ
FIOKOK: BUCUREȘTI — BRASOV

HIREK

DÜHÖNGÖK A SÁRGA HÁZBAN

Kezembe került nemrég egy képes folyóirat, amelynek egyik oldalán különös fotográfiák láthatók. A fényképek, amelyek külön orvosi engedéllyel, egy tébolyházban készültek, néhány elmebetegét örökítették meg. A megzavarodottak galériája szánalmasan megdöbbentő. A megzavarodottak galériája szánalmasan megdöbbentő. A megzavarodottak galériája szánalmasan megdöbbentő.

Ismerőseimtől nem akartam megkérdezni, hogy merre van a bolondok háza, mert viccelődtek volna el a dolgot. Esetleg azt a feleletet kaptam volna, hogy várjak türelmemmel, mert rövidesen ugyanis odavisznek mindenkit. Nem maradt más hátra, mint az utca közepén, kőforgalmi rendőrnél tudakozódni...

— Erre tessék menni, — lendült fel a rendőr keze, — azután a második mellékutcán balra... A negyedik, vagy ötödik épület, egy sárga ház...

— Köszönöm!
A kérdéses épületet rövidesen megtaláltam. Rídek, sárgára mázolt ház volt, masszív falakkal, egyéb ismertetőjele azonban nem árulta el a tébolydát rajta... Kerítés nem volt körötte, vasrácsokat is hasztalan kerestem a vaksi ablakokon. Olyan volt látszólag, mint a többi ház.

Lenyomtam az első, kezeműgyébe kerülő kulcsot. Nagy erőfeszítésbe került, amíg a herózdásodott ajtó kisérteties nyikorgással kinyitult...

AKI KERESKEDŐNEK HISZI MAGÁT!

Sok könyvet olvastam már a tébolydákrol és így nagyon meglepett, hogy a helyiségben párnázott falak helyett állványokat láttam, tele textiláruval, mint valami posztókereskedésben. A boltnak látszó szoba közepén sovány, bájos emberke földgölgött és hosszú számszlopokat firkált krétával a padlóra. Összeadott, kivont és szorozott. Mindezt hangtalan, görcsös sirással kísért. Amikor beléptem, hirtelen felugrott és elém lépett:

— Vevő! — kiáltott artikulálatlan hangon és kezeivel tapsikolni kezdett, mint egy kisgyerek, — vevő, vevő...

Önkéntelenül két lépést hátráltam. — Nem vagyok vevő, — suttogtam ijedten, — nyugodjék meg, jó ember...

A sovány emberke felordított. Prédára leső lenevadok üvöltöttek így a dzsungel mélyén, amikor a zsákmány kisiklik karmaik közül. — Most ront rám! — gondoltam és behunytam szememet.

— Vevő nincse! — harsogta, — csak add, meg házba... Meg kell bolondulni!

— Tipikus örült! — gondoltam magamban, — azt mondja, hogy „meg kell bolondulni!” Ezek mind normálisnak tartják magukat. Ez azt hiszi például, hogy kereskedő. Különös rögeszmé!

Az emberke hirtelen öröngöni kezdett. Fejével rohant a falnak, azután felugrott a padlóra és tépdéni, cibálni kezdte az állványokon felhalmozott szöveteket.

— Menjen, — kiáltott felém, — menjen. — Riadtan menekültem. Az ajtóból azért még visszanéztem. Szegény bolond újra ott állt a bolt közepén. Beesett arca fehér volt, mint a kréta, amellyel kusza számjegyeket firkált az előző padlóra... Összeadott, kivont, szorozott és hangtalanul sirdogált.

A FIRKALÓ BOLOND

Az emeleten levő cella hónapos szobának volt berendezve. Az asztal mellett egy fiatal ember földgölgött, aki észre sem vette, hogy a szobába léptem. Odakünn fényes nappal volt, az asztalban azonban petróleumlámpa pislogott. A fiatalember buzgón írogatott valamit. Hatalmas árkusok, apró cédulák hevertek körötte szanaszét. Óvatosan háta mögé kerültem és figyeltem, hogy mit csinál? A 25-30 évesnek látszó bolond folyton ugyanazt a szót firkálgatta. Rajzolt egy nagy „L” betűt, szépen kicifrázta görbe-görbe vonalakkal, azután hozzáfűzte, hogy „cépítés”. — „Lécpítés”, — olvastam össze a betűket. Mindenütt ezt a szót láttam a szobában. A kihűlt kálya mellett, szénél a falon, szappannal a tükör megfűtött üvegén.

— Szegény bolond, — suttogtam magam elé — szegény, szegény bolond...

A fiatalember felállt az asztaltól és a nyitott ajtóhoz lépett. Félálát kidugta rajta, azután a szobába a mélybe és visszahúzta. Kacagni kezdett, ziháló, hörgő, tébolyodott nevetéssel. — Borzasztó! — rémülődtem — és ahol állt, vagy orvos a közelben... Miféle tébolydák ez?

Kisiettem a cellából. A fiatal örült most se állt ott, mert arcát már elfakarta és színpálkára, mint az anyás gyermekek, sirni kezdett...

ÖRÖNGÖS A RACS MÖGÖTT...

Eltaláltam a pincében levő cella mellett is. A bokáimmal egymagasságban levő ablakokon

Gázéledás illusztrációval. Sepsiszentgyörgyről jelentik: Vasárnap délelőtt egy specialista kapitány Szentgyörgyön is előadást tartott a gázok elleni védekezésről. Hosszabb beszédben ismertette a különböző gázokat, amelyek egy esetleges háború esetén fognak szerepet játszani. Bemutatta a gázálcot, amely egy belügyminisztérium díjmentesen fog szétosztani minden lakosnak. Előadása után, meg is szervezte Szentgyörgyön, a tüzoltók bevonásával, a különböző szektorokat, amelyek a gázálcadók esetén fogják a közeleket. Ket teljesíteni. Az előadást az összes iskolában kívül nagyszámu lakosság halgatta végig, amelynek befejeztével könnyfakasztó bombákat gyújtotta meg, hogy a gyakorlatban is bemutassák.

Petrozsényben az éhező munkanélküliek veszélyeztetik a közbiztonságot. Tudósítónk jelenti: A városi tanács takarékoskassági szempontból, a rendőrség létszámát nagyon megapasztotta, továbbá a külvárosi utcákat nagyon gyatrán világítja. Ennek tudható be az,

Az édes kis zavart menyasszonyka boldog lámpalázzal, anyagi, félszeg mollal beszél nekem a polgényéről.

— Állása is van. Kicsi a fizetése, de az legalább biztos. Biztos — ismétli és lélekzetet vesz, mintha sóhajzana. — Olyan biztos...

Hasonlatát én fejezem be magamban:

— Mint a halál.

A KOMIKUS SEM BIRJA IDEGEKKEL...

Pat és Patachon, a nemrég még nagy népszerűségnek örvendő filmkomikusok pár soha többé nem mókázhat már együtt a mozisáznál. A nyurga Pat, aki humorával a mozilátogatók millióit fakasztotta kacajra, hirtelen megöregült. A tragikus péget ért komikust tébolydába szállították.

Viz, amelyből egy csészére való 1500 lejtbe kerül. Newyorkból jelentik: A princetoni vegyészeti laboratórium tudósai ugynevezett nehéz vizet állítottak elő ami tudományos körökben valóságos szenzációt keltett. Tudvalevő, hogy egy köbdeciméter víz súlya négy Celsius-foknál egy kilogramm, s ettől csak az ásványi tartalomnak megfelelően mutakozhatik némi eltérés. A princetoni vegyészek azonban nem ásványi anyagok hozzáadásával változtattak a víz súlyán, hanem szerkezetével. A víz minden molekulája ugyanis két atom hidrogénből és egy atom oxigénből áll, s a hidrogén atomsúlya egyenlő az egységgel, míg az oxigéné tizenhat. Most rájöttek, hogy van olyan hidrogén-atom is, amelynek az atomsúlya kettő. A princetoni tudósok a víz hidrogénjét ilyen két atom-súlyu hidrogénnel helyettesítették. Ki-

vasrács volt, ami célszerűnek mutatkozott, mert lent egy tagbaszakadt, munkáskülsejű beteg dühöngött:

— Nincs munka! Nincs! — hajtogatta és két öklével verte koponyáját. — Nincs munka! Nincs!

— Ehes vagyok! — sirt fel egy gyermek a sarokban.

Az örült a hang irányába nézett, azután odalépett a gyermekhez. Rettenő tenyerével felkapta, mint valami pelyhet és a rongyos szalmazsákra vágta.

— Dögölj meg, ha éhes vagy! — ordította.

— Fiam! — zokogott egy ványadt asszony, aki felesége lehetett, — nem tehet a gyermek róla...

— Hallgass! — tájékozott az örült, — mert kitaposom a beledet!

ÖRÜLTNEK NÉZNEK...

Nem birtam tovább hallgatni. Elrohantam, hogy valamelyik orvost megkeressem. Tarthatatlan állapot, hogy az ápoltak szabadjára dühöngjenek. A lépcsőházban egy fehérköpenyes urba ütköztem:

— Ön az orvos? — rivaltam rá.

— Igen! — felelte csodálkozva, — doktor Kovács vagyok.

— Miért nem ügyel ezekre a szerencsétlen örültekre? Rémes, hogy toporzékolnak! Micsoda lelkiismeretlen hanyagság ez?

— Milyen örültekre? — kérdezte.

— Mintha nem tudná! — ordítottam magamból kikelve, — hát akik ebben a házban vannak...

Az orvos szánakozva mért végig.

— Jöjjön a rendelőmbé, — szólt atyáskodó hangon és belémkarolt, — majd megvizsgálom...

Hallatlan! Ez az ember örültnek néz engem Nyilván ez is egy elmebeteg, aki orvosnak képzei magát. Vannak ilyenek... Kitéptem magam karjaiból és az utcára rohantam.

A sárga ház előtt egy ismerőssel akadtam össze.

ÜDE NŐK KEDVELT PUDERE

5 fleurs
POUDRE
FORVIL

binszky József csehszlovák bányász támadott meg. Dulakodni kezdtek, majd Schbinszky kést rántott elő és azt többször egymásután Reiner hátába döfte. A szerencsétlen munkást súlyos állapotban kórházba szállították. — A másik kezelés a sétatérén történt. Bálint Lajos beconi illetőségű 19 éves legény régebbi idő óta udvarol Partik Anna fiatal cselédleánynak. A legény állítólag megudta, hogy a leány más irányba „orientálódik”. Vasárnap délután összetalálkoztak a cselédkorzón. A legény, amikor a leányt meglátta, előrántotta hatalmas kését és azt többször egymásután a fiatal cselédleány hátába mártotta. A leány vértől borítva elájult. A mentők súlyos állapotban a kórházba szállították, ahol műtétet hajtottak végre rajta. A legényt letartóztatták. — Végül a harmadik merénylet, amelynek áldozata Tanase György brassói lakos, aki vasárnap gyantlanul sétált feleségével az utcán. Véletlenül összetalálkoztak egy Libardi János nevű emberrel, aki Tanase feleségét ocsárolni kezdte. Tanase tiltakozott az eljárás ellen, elégtételt kért. Ehelyett Libardi előrántotta kését és azzal Tanaset súlyosan megsebesítette. A sebesült Tanaset a kórházban vették ápolás alá. Libardit a rendőrség őrizetbe vette.

Zsidóverés a debreceni egyetemen

Debrecen, november 14.

A budapesti műegyetem után hétfőn a debreceni egyetemen történt zsidóverés.

Háromszáz jogász és gazdasz Wenck Frigyes előadása alatt be akart hatolni az egyetem élettani intézetének az épületébe, mire a kapukat bezárták előttük. A diákok megvárták, amíg az előadás véget ért, majd a kiözönlő hallgatókra betették magukat és számos zsidó diákokat inzultáltak.

A verekedők ellen a rektorátus, hírek szerint, szigorú eljárást indít.

— Mi van veled, — kérdezte. — Nyakkenőd kibomolva... Borzas vagy...
— Nem látod, honnan jövök, — szóltam hátramutatva, — látogatást tettem a tébolydában! Rettenetes volt!
— Ugyan, ne beszélj! — szólt csendben ismerősim, — az elmeegógyintézet két házzal arrább van. Itt teljesen normális emberek laknak. Nem értem, hogyan tévedhettél ilyen nagyot...!!!

Nemes Ferenc

Küldje születési dátumát, kap egy egész életre szóló jóslatot. Utbaigazítást minden ügyében: szerelem, válás, üzlet, per, házasság, stb. Mellékeljen 23 lej bélyeget postaköltségre.

„Grafológus”,
Iulj, Calea Regele Ferdinand
121. sz.

SZERKESZTETTE:
KOVÁCS J ISTVÁN

Olcsóbb a cselédet
örökbefogadni, mint be-
íratni a betegségyezőbe

n- | **1001 KÜNDRESSAT.**

K Ö Z G A Z D A S Á G

A kontingentálási rendelet hatása a bányási iparra

Temesvár, november 14.

A temesvári mintavásár egyik célja volt megállapítani, hogy a kontingentálási rendelet milyen hatással volt a Bányási iparának fejlődésére, vagy visszaesésére. Ugy a kiállítókat, valamint azokat a gyárakat és üzemeket, amelyek nem vettek részt a mintavásáron, körlevélben szólították fel nyilatkozatra, milyen eredmények mutatkoztak a kontingentálás bevezetése óta.

A mintavásáron 128 kiállító volt, szemben az 1929-as temesvári mintavásárral, amelyen csak 102 kiállító vett részt. 68 nagyipari üzem és 60 kisiparos vett részt a mintavásáron. Ezek közül a kontingentálás bevezetése óta erős lendületet vett a nagyiparban: textil, elektrotechnika, kesztyű, kalap, konzerv, csokoládé, cipő és kefe. Visszaesett: kémikália, függöny, litográfia. A kisiparban fejlődött: A mérleg, butor, élelmiszer, fűző, szappan, játék, beton, cipész. Visszafejlődött: lakatos, szabó, szobrászat, kés, pénzsekreny, kesztyűs, tűk, kalap, himző, kocsi.

Ezenkívül új iparágak alakultak, amelyeket eddig főleg külföldről importáltak. Így első sorban puplin, műselyem, nyakkendő, fémnyomó. Az új alapítások főleg cseh érdeklőségek, amelyek új telepeket állítanak fel Romániában, amióta a kontingentálás elzárta előlük az exportot.

A mintavásár egyébként is sikerült erőpróbája volt a bányási iparnak. Közel 50.000 látogató fordult meg a általában kielégítették a vásárlások is a kiállítók várakozásait.

Mezőgazdasági jelentések a világ minden részéből

Romániában: az idő kedvező a mező munkára, de attól tartanak, hogy az őszi vetésterületek esőkkel fogják, mert a gazdák a kései tengeri töréssel vannak elfoglalva. A korai vetések igen jól indultak.

Angliában és Írországon: nagyobb zivatarok voltak az ország különböző részein, de általában az idő száraz volt és kedvező a jól haladó mező munkára. A könnyebb földeken a buzavetések igen jól indulnak és több helyről a vetésterületek növekedését jelentik. A keményebb földeken a munka igen nehéz a nyári nagy szárazságok miatt. Az utóbbi esőzések azonban hasznosak voltak és a munka itt is kielégítően halad.

Franciaországban: nedves idő járja. Majdnem minden nap esett. Az őszi buza jól fejlődik, dacára a sok esőnek.

Németországban: idényszerű idő van az egész országban. A mező munkák jól haladnak.

Olaszországban: igen változékony idő volt, sok helyütt viharral. A hőmérséklet esett. Az őszi munkálatok igen jól haladnak.

Bulgáriában: idényszerű időjárás mellett a gazdák igen jó körülmények között végzik a mező munkákat. Az őszi vetést csaknem befejezték. A csirázás jól halad.

Oroszországban: jótékony esők voltak. Dél-Oroszországban és Ukrajnában. Észak-Kaukázusban is jól halad a mező munka, ahol eddig a száraz földek miatt készt. Hivatalos jelentés szerint október 25-ig az őszi vetésterület 84 millió ha, ami tervezet 90 százaléka felel meg. Ugyanezen időpontig Ukrajnában a terület 95 százalékaig történt meg a vetések. Észak-Kaukázusban 63 százaléka, a Közép-Volga vidékén 97 százaléka, az Alsó-Volga vidékén 83 százaléka, a közép vidékek fekete földjein 83 százaléka. — Mult év október 25-ig az őszi vetésterület 85,5 millió ha volt.

Az Egyesült Államokban: szeles időt jelentenek a délnyugati vidékekről, ahol a korai vetések komoly veszedelembe kerültek a nedvesség hiánya miatt. Málbecslés szerint az őszi buza vetésterülete összesen 35,5 millió ha a multévi 39,9 millió ha-val szemben. Ez 11,4 százalékos csökkenést jelentene. Más hatóságok becslése szerint azonban a csökkenés nem lesz nagyobb 2 százaléknál.

Kanadában: az idén a tél hamarabb közeledt be és a földeket hatalmas hóréteg borítja.

Megélénkült a nyakkendő-piac

(Budapest.) Hosszabb csend után, az utóbbi napokban váratlan élénkülés tapasztalható a nyakkendő-piacon. Színek tekintetében főként a kék és bordó dominál, de erősen keresettek a zöld és szürke árnyalatok is. Minták tekintetében a csikos és aprómintás nyakkendők keresettek. Eddig a forgalomnak nagyobb része bonyolódott le műselyem-árúban és csak kisebb része tiszta selyemben, míg újabban a forgalom kezd eltolódni a tiszta selyemárú forgalma felé. Az eddigi krepdesin anyagok helyett a bukál-anyagok dominálnak.

Sálakban sportcélokra a kötött gypjusálakat favorizálják, élénk kockás mintákkal, egyébként a pettyes selyemsálak divatosak, újabban krepesztón-anyagból.

9 ezer darab sertést exportálhatunk Csehszlovákiába

Prága, november 14.

A csehszlovák állatszindikátus a sertés-kontingenst november hóra 7000 darabban, a tartalékkontingenst 3500 darabban, az ipari kontingenst pedig további 5300 darabban állapította meg. Ezeknek a kontingenseknek a származási országok szerinti felosztása még nem történt meg. A román beviteli kontingensek tekintetében már tárgyaltak és a tárgyalás eredményeképpen Románia kontingensét ez év végéig 9000 darabban állapították meg. Ugyanakkor megállapították Románia másik fő kivitel cikkének, a baromfinak, beviteli feltételeit és kontingensét is.

Forradalom a régi gyógyszerészet terén

Bőrbajok, Vízkelettség, Görcsér, Fléblt, Tályog, Egzema, Reuma, Kősvény, Érelmeszesedés, Női betegségek

Bőrbajok: Kősvény, Furunkulusok

Fájdalmak, Kősvény, Reuma

Lábaj: Görcsér, Fléblt

Nincs fájdalmasabb és lesújtóbb állapot, mint az, amelyet a romlott vér okoz azoknál, akik szerencsétlenül áldoztak az egzémának, az aknének, a herpesznek, a psoriasisnak, a szikozisznak vagy az eritemnek. Vagy akiket győző kót a felpuffadt véredényrendszer (aranyér, görcsér, fléblt), vagy ami egyenesen tagjaikat marcangolja (a lábajok), vagy ami veséjüket megérinti (nefrit, fehérjevesztés). Micsoda tragikus élete van annak, akinek véredényei elmeszesedtek, és ki van téve minden pillanatban a legveszélyesebb kórtól. Mit szenved az a nő, aki átmeneti kórszakban megkapja a veszedelmes fibrómat, be daganatokat, melyek egy állandó hűdéses állapot következményei? Sokszor állott tehetetlenül az orvosi tudomány, de amióta Richelet L. felfedezte a

RICHELET VÉRTISZTÍTÓ vagy vérfelfrissítő gyógymódot

vége minden olyan öröklött vagy bennfaluos betegségnek, melynek eredete, régi voltára vagy súlyosságára való tekintet nélkül eddig nem tudtunk gyógyítani. A bőrbajok, a véredények eltűnnek. A sebek behegvednek, minden nyom nélkül. A dagadt erek lelohadnak, a véredények felszabadulnak, a vese működésbe jön, az agy megéled, az asszony megtalálja testi és lelki épességét. Ezért becsülj olyan értékesnek magad az orvosi tudomány, de amióta Richelet L. felfedezte a

20 év óta kinos az egzéma. Miután mindent hiába próbáltam, örömmel tapasztalom, hogy pontosan követve a Richelet gyógymódot, megmenekültem a súlyos baj minden következményétől.

Sylvain RICHELET
28, rue Saint-Nicolas, Rouen.

Összes háddes bántalmalm el-tátek, az első Richelet kura befejezé-sével; pedig 2 évig roppant szenvedtem. Egész más asszony lettem s egészségem sohasem volt olyan kitűnő, mint most.

BITAILLÉ, postal hivatalnok
Mansel, par Beauvais (Oise).

Minden üveghez ismeretű könyvecskét mellékelünk. Kapható gyógyszerárakban és drogériákban. Laboratoires L. RICHELET din Sedan 6 Rue Belfort Bayonne (Franciaország) Romániai vezérkérviselő Jules DILLAN, Bukarest, 4. Strada Pitar Mos

Silány a franciák építette új Kolozsvár—nagyvárad műút

A közmunkaiügyi minisztérium közleménye szerint ezt az országutat nem veszi át az állam

Bukarest, november 14.

Az ország egyik legégetőbb problémája évek óta az utak kérdése volt. A kormány a legutóbbi kölcsönszerződés megkötése alkalmával megállapodást létesített egyrészt a svéd utépítő társasággal, másrészt pedig a francia Masson utépítő céggel az erdélyi utak megjavítására. A Masson-cég kapta a Nagyvárad—Kolozsvár közötti utvonulat. A francia cég hosszú hónapok óta dolgozik is az országút újráépítésén.

Tekintve, hogy a munkálatok már majdnem befejezéshez értek, a munkaiügyi minisztérium megbízta Mihalache miniszteriumi vezérigazgatót, hogy járja végig azokat az utaskaszkokat, amelyeken a svéd és francia utépítő társaságok dolgoznak. Mihalache vezérigazgató

előbb a Brassó és Szeben környéki országutakat vizsgálta felül. Ezeket a svédék építették. Ezután Kolozsvárra ment, ahonnan végig látogatta a Nagyvárad felé vezető országút egész vonalát. Mihalache vezérigazgató lesújtó megállapításokat tett a francia Masson-cég munkálatairól.

Kiderült ugyanis, hogy a Masson-cég megdöbbentően gyatra utburkolatot adott. Az anyag jóval rosszabb, mint amelyet a szerződésben kikötöttek.

Mihalache látogatásával kapcsolatban egyébként a közmunkaiügyi minisztérium hivatalos nyilatkozatot adott ki, amelynek a Masson-cég munkálataira vonatkozó része a következőképp hangzik:

„Mihalache utvezérigazgató erdélyi látoga-

tása során — mondja a minisztérium hivatalos nyilatkozata — végigjárta a Kolozsvár—Nagyvárad közötti országutat is, amelyet tudvalevőleg a franciaországi Masson-cég épített meg. Minthogy ezeket az utburkolatokat hibásnak és rosszul megmunkáltaknak találták, a romániai utak vezérigazgatója intézkedett, hogy mindaddig ne vegyék át az utakat és a munkálatokat ne ismerjék el, amíg azokat helyre nem hozzák és a burkolatot meg nem javítják.

A közmunkaiügyi minisztérium hivatalos nyilatkozata tehát világosan beismerte, hogy a Masson-cég gyatra munkát adott és így az utakat a román állam egyelőre nem veheti át. Utasították a francia céget, hogy építse újra a hibásnak talált utaskaszkokat.

Meghosszabbították

a kedvezményes gabona-
szállítási tarifát

Bukarest, november 14.

A CFR vezérigazgatósága a minisztertanács egyik legutóbbi határozatának megfelelően rendeletet adott ki, amely szerint bizonyítatlan időre meghosszabbította a gabona jelenlegi csökkentett szállítási tarifáját.

A jelenlegi kedvezményes szállítási díjszabás egyaránt vonatkozik úgy a bel-
földi gabonaszállításokra, mint a kiviteltre kerülő gabonaneműekre.

Nehézségek a kukoricaexport körül Nagyon gyenge a gabonakivitel is

Bukarest, november 14.

Most már megállapítható, hogy Románia a jövő tavasz előtt számbájóhető mennyiségű tengerit nem fog tudni exportálni, mert az annyira nedves, hogy exportképes megszáradásához több hónapra van szükség. Bár még elég jelentős készletek vannak a multévi termésből is, ezeket azonban nem vihetik ki, mert az inséges vidék lakosságának élelmészére szükségesek. Minthogy a buzatermés is annyira gyenge, hogy exportfelesleg alig marad és zabból is kicsinyek a készletek, egyedül az árpa az, amelyből már most is lehet exportra számítani. De az árpát is csak úgy exportálhatjuk, ha alaposan silosozzák és triörözik. A földművelésügyi minisztérium a brailai, konstancai és galaci silosművekhez fordult az árpának költségmentes silosozása tárgyában. Minthogy azonban a silosok üze me nagyon mecsappant, a gyenge termés folytán, ezek nem vállalhatták a nagy költségeket s így most az árpa megtisztításának költségeit a pénzügyminisztériumnak kell magára vállal-

nia, amelyet a „mezőgazdaság támogatása“ néven alakított alapról kell előteremteni.

A gyenge gabonakivitel következtében a dunai kikötők forgalma is nagyon mecsappant, a gabonakampánytól munkaalkalmat váró munkások legnagyobb része munka nélkül áll. A vasutagazgatóság hivatalos statisztikája szerint eddig mindössze 21 ezer vagon gabonát vittek ki a brailai, galaci és konstancai kikötőkön keresztül, míg a mult év októberében egyedül csak a brailai kikötőből 150 ezer vagon gabona indult utnak.

Tovább esnek a cukorárak

(Bukarest) A cukor nagyban árai tovább esnek. Az utóbbi napokban a porcukor kilóját en gros 21, a kockacukor kilogrammját pedig 24 lejért adják egyes gyárak, amelyek, a fogyasztóközönség nem kis öröme, folytatják a veszengést.

A növényi olajok árai folyton emelkednek

(Bukarest) A növényi olajok kartellközpontja a napraforgó-olaj nagyban árat 25.05 lejről 27.05 lejre emelte fel, tehát két lejtel megrágitotta. A kartell ezen a téren már régóta diktálja az árat.

A tisztességtelen verseny ellen

Nagyszalonta, november 14.

A nagyszalontai Kereskedelmi Kör rendkívüli közgyűlést hívott egybe, amelynek egyetlen tárgysorozati pontja: a fűszerkereskedők tisztességtelen versenyének megakadályozása.

Nagyszalontán ugyanis olyan nagyméretű gazdasági válság, hogy a kereskedők, hogy napi rezsijük fedezetét bevételezzék, nemcsak a megengedett polgári hasznon alul árusítják áruikat, hanem jóval a beszerzési áron alul is. Nem csoda ebben a határszéli magyar mezőgazdasági városkában már semmi. Egyik baj a másikat éri. A mult évben a vörös rozsdapuszta tette tönkre a gyümölcsstermelőket. Azt pedig felesleges hangsúlyoznunk, hogy ha egy ilyen városban a gazdának rosszult megy, hát az ipar és kereskedelem is halott.

A nagyszalontai fűszerkereskedők a kockacukrot, amelynek nagyban beszerzési ára 22 lej 70 bani, ezt a cukrot 22 lejért árusítják. Így licitálják tul egymást az öngyilkos versengésben.

Természetesen a Kereskedelmi Kör minden eszközt meg fog ragadni, hogy megakadályozza a tisztességtelen és káros versengést.

Halász Sándor balkáni riport-sorozata:

„Napsugár”, „Holdfluidum”, „A világegyetem élete” és egyéb török szentimentalizmus, amely rámutat arra, hogy hol tart a köztársaság tizenegyedik évében a török nő

A szultán felesége, akivel kezét sem szabad fogni, mert vigyáz rá a férje, az — eunoch

Konstantinápoly, november 14.

Az új török birodalom semmit sem ki-mélt meg, de megkímélte a pénzt és az asszonyt. Nagyon jellemző és érdekes megfigyelés ez.

A török fontokon, a nagy pénzen, még vannak arabs számjegyek. Az ember meg tudja különböztetni az egyes az ötöstől, de a piastereken csak a régi arab írás mondja el, hogy melyik mennyit ér.

Az országot megváltoztathatta az új rend, de a pénzhez nyulni — nem mert. Az előadásai tömegek nem sokat történnek azzal, hogy miképpen kormányozzák őket, de menten felzúdultak és el-lentállottak volna, ha a pénzüik külső megjelenési formájához is hozzányúl a hatalom.

Ugyanúgy van az asszonnyal is. Az asszonyt felszabadították, de nem kötelezték rá, hogy szabad ember is legyen. El-törölték a többnejűséget, választójogot is adtak a nőknek, de tovább egyetlen lé-péssel sem mentek.

Konstantinápolyban valóban nincs már fátyol, de már Sztambul negyedeiben egyre sűrűbben fekete-dominóban járnak a hölgyek. A dominó borítja a fejét is, az állat is. Régebben még az orrot is fed-te.

Ezeknél a nagy emancipáció odáig ju-tott el mindössze, hogy az új török köz-társaságban az orrukát már — megresz-kírozzák.

Beljebb azonban, Ázsiában, változatla-nul divik a lompos bugyogó és a szemig letakart arc.

Ezt a maradi szokást Kemal sem mer-te lépni. Nem szívesen látja a hatalom, de türi. Türi kénytelen, mert nemcsak a nő ragaszkodik hozzá, hanem a férfi is.

A töröknek ma is szent a felesége. Be-szél veled, az európaival, magyarázza szokásait és diadéri hazáját, de a házá-ba nem hív meg. Előbb Konstantinápoly-ban, aztán Ankarában próbáltam török házba bejutni. Nem ment. Kihozza a ká-véházba a feleségét, találkozhattunk a hotel halljában, de nem hiv meg magá-hoz. Beszennyezem a házát.

A végén, az utolsó napon, mégis beju-tottam a szentélybe. Bevitt a — saját fe-lességem. Összebarátkozott, összelelege-dett, ravaszkodott és asszonyoskodott ad-dig, amíg a török asszony meghívta ma-gához. Az asszonyt meghívta az ass-zony, de a férfi a férfit még mindig nem. Én csak elmehettem a magam „ha-num”-jáért. Hogy aztán beszemtelenked-tem, az más lapra tartozik.

Egyetlen szoba küszöbéig jutottam el. Úgyesen utamat állták. Nem sértőn és nem bántón, de mégis meg kellett áll-nom.

A kávéházban ott van már a török nő. cigarettázik nyilvánosan és buli-frizurát is hord, de otthon még mindig a férje „rabszolgája.” A török férfi a feleségét társaságban a nevének még miadig nem ne-vez.

— Hanum! — mondja.

Azt mondja: Te Asszony.

Idegen meg nem tudhatja, hogy hívják a „Hanumot”, mert Kemal ide, Kemal oda, az asszony nem a világe, az asszony a férfié, a despotáé. Allah fiáé.

A recsegő-ropogó faházak ajtaja előtt még mindig megtorpan a köztársasági tiz év.

Az utca? Az megint más. Európai toa-lettek is vannak. Igaz, hogy gyengék és három évesek, de azért toalettek. A nő egyedül jár, bevásárol, jön-megy, de nem veszik emberszámba. Az Ember csak a férfi, aki csak a másik férjén át szól az idegen asszonyhoz. A Bosporus mentén vasrúdos állakat láttam, amelyeknek függőnyei háladóan leeresztettek. Felvi-lágosodott török barátom magyarázza, hogy e leeresztett redőnyök mögött ma is ott él az asszony, akit nem enged nap-fényre az ura. Háremek nincsenek töb-bé, de asszony-rabszolgák még mindig

vannak.

Az idegent megtévesztik Pera, vagy Galata utcái, ahol az asszonyok éppen úgy rohannak és tülekednek, mint a fér-fiak. Vannak kis minidettek is. Csámpá-sak és csetlenek, de vannak már és — szemeznek. A leányok erkölce is romló-ban, félrelépéseik is sűrűbbek, de messze vagyunk még attól, hogy a török nő eu-rópai legyen.

A török férfi nem konstruktív, hanem álmodozó. Az egyetlen török, aki épít, az Kemal. Az átlag török uralomra vágyó, deszpotá fajta és itt a magyarázata an-nak, hogy a családi életében még mindig nem engedi be Európát. A lapok nem írhatnak szerelmi gyilkosságokról és ön-gyilkosságokról. Az ilyen eseményeket „kilonagolni” nem szabad. Folytatásos regényt is csak olyat hozhatnak az újsá-gok, amelyek nem fűtöttek és nem eroti-kusak.

A tiz év eljött és el is múlt, de nem múlt el a török férfi egyetlen nagy vá-gyona, az asszonyon való feltétlen ural-ma.

A török imádja a feleségét, isteníti,

trónusra emeli, de ennek ellenében az asszonynak kutyahűséggel engedelmess-kednie kell. Szegény, nyomorult, domi-nóba burkolt török nők kezét néztem. Ezeket a kezeket nem marta még ki a szóda és nem törte fel a körmök élet a surolás. A legszegényebb munkás asszo-nyai sem dolgoznak. Nem szabad dol-gozniok. Ugy van, ahogyan van, annyi van, amennyit a férj keres, de a férj nem tűr maga mellett — „cselédet”, a felesége változatlanul és mozdíthatatlanul szerel-mes odeliszk és bánatos háremhölgy ma-radt.

Djanfezanak hívja egy ismerősöm a feleségét. Magyarul így fordítható: „A világegyetem élete.” A másik feleségét Semranak hívja. Ennek a névnek „Nap-sugár” a fordítása. Aysel annyit jelent: „Hold-fluidum” és ez is asszony-név.

Európában Sárkik vannak és Malvinok, Margitok és Bözsik, Törökországban még ma is patetikus és szentimentális, érzel-gős és romantikus nagy szavak a női ke-resztnevek.

És él a romantika.

Tegnap este egy nagyobb török társa-

sággal a Macka irányában sétálgattam. Hirtelen megállanak.

— A szultán asszonya! — mondják és összeszesugnak.

— A szultán volt felesége? — kérde-m. — Igen, a volt szultán egyik felesége. Beszélni akarok vele.

Az egyik ur ismeri, megszólítja. Társaságban van a „nő”, vele van a — férje. Rgész hihetetlen és romantikus a tör-ténetük. Csak ponyvaregényekben olvas-ni ilvet.

Mikor a szultánt elkergették, ez a fe-lésége — kenyér nélkül maradt. Fehér cserkesz leány volt, akit gyermekkorában eladtak a szultáni hárem részére. Ez így volt divat, sőt ez szülői misszió is volt.

A nő ott élt a háremben, ott nevelke-dett és — leány maradt. A szultán nem kívánta meg, tehát nem lett asszonnyá.

Mikor a szultánátust likvidálták, szét-kergették a háremhölgyeket. Ez a hölgy — férjhez ment. Férjhez ment az egyik fekete eunochhoz. Nagyszerű és pompás darab fekete férfi ez az eunoch. Tele van a szája aranyfogakkal. Harmincnek ha kinéz, de azt mondják, van ötven.

A „szultán felesége” eunochhoz ment, hogy — leány maradhasson. Ő, a szultán felesége, nem mocskolhatja be magát kö-zönséges halandó férfival, de viszont tá-masz nélkül sem maradhat és ezért vá-lasztotta az eunochot. Nagyszerűen él-nek. Az asszony babusgatja tehetetlen urát, a férfi meg hálával szereti és ter-mészetesen őrzi és védi a maga asszo-nyát.

Az eunochkal kezét fogok.

Nem tudunk beszélni egymással. Csak törökül tud az eunoch, de széles mosoly-lal biztosít, hogy nagyon örvend annak, hogy magyar embert megismerhetett. Szereti a magyarokat.

Én is biztosítom: szeretem a fekete eu-nochokat.

Azután a „szultán feleségének” nyuj-tom a kezem.

Lehajtja a fejét és tétován előreveti a kezét. Alig emelkedik elő a kéz a comb-ja mellől.

Az exszultánné fátyol nélkül...

lábban mindössze annyi történt, amennyi tiz év alatt történhetett.

A jó középosztályig érkezett el legfel-jebb ez a tiz év, de lejjebb és még azon belül is csak a külső mázát cserélték fel.

A „Hanum” megmaradt és megmaradt az alárendeltségi viszony abban is, hogy az asszony még ma sem szólíthatja ke-resztnevének az urát. Gyereket szülhet ne-ki és tőle, annyira jóban már vannak és még mindig vannak, de Szolejmán nevét ki nem ejtheti.

A török nő továbbra is csak török nő módjára él és valójában nem is nagyon várja azt a híres felszabadulást.

Ha felszabadul, mehet a mosogatófa-zék mellé és surolhatja a padlót.

Gyergyó népe élni akar

Tiltakozás a fékevesztett kulturharc ellen

Gyergyószentmiklós, november 14.

Vasárnap népgyűlést tartott Gyergyó keser-ves nyomorúságba jutott népe. A gyűlést Gaál Alajos dr., a magyar párt itteni tagozatának elnöke hívta össze, de azért nem pártgyűlés volt ez, hanem az egész Gyergyó magyarságá-nak egyöntetű felvonulása. Megnyilatkozott a gyűlésen a magyar párttal szembeni elégedet-lenség is, de ez nem rontotta, hanem emelte, mert teljessé tette a népgyűlés értékét. Gyer-gyó tartja fel ezen a népgyűlésen minden ba-ját, panaszát és a valamikor áldott hegyek kö-zötti medence egyöntetű elnyomottsága, gaz-dasági lezüllettsége nyilatkozott meg az elfo-gadott határozati javaslatokban.

De megnyilatkoztak a határozati javaslatok-ban azok az okok is, amelyek odajuttatták Gyergyót, ahol most van. Azok az okok, a melyek felidézésében minden román párt egy-formán bűnös, de minden román pártnál bü-nösebb mégis a nemzeti-parasztpárt, amely egykor a gyulafehérvári határozatokkal masz-lagolta végig Európát s talán még az erdélyi magyar tömegeket is.

A népgyűlést Gaál Alajos dr. nyitotta meg. Vázolta az általános gyergyói helyzetet s meg-állapította, hogy

a gyergyói lakosság sorsa a szomorú betel-jesedés felé közeledik.

Ez tovább így nem mehet s ezért gyűlt össze most Gyergyó népe, hogy a teendők felől ta-nácskozzék, határozati javaslatokat hozzon s panaszait és követeléseit tárja az illetékesek elé. Tudja, hogy a szinte elviselhetetlen bajok és nyomorúságok özönével küzd Gyergyó ne-pe, ezért kéri, hogy a gyűlés őrizzék meg a

higgadtságát. Sajnálattal közli, hogy sem a pártközpont, sem a képviselőházi magyar tes-tület nem küldhetne el hivatalos kiküldöttest a gyűlésre, a másirányú elfoglaltságok és gyű-lések miatt, felolvassa azonban Pál Gábor dr. csikmezei képviselő levelét, amelyben Pál Gábor ugyancsak nyugodtságra és higgadtsá-g-ra kéri Gyergyó népét.

Első helyen került napirendre nemcsak Gyergyó, hanem az egész Székelyföld közök-tatásügyi nyomora. Kovács Pongrácz gyergyó-csomafalvai igazgató-tanító vázolta a helyze-tet. Fékevesztett kulturharc dühöng Gyer-gyóban. Minden józan észrel és minden ok-tatásügyi szemponttal ellentétben

Gyergyóban és az egész Székelyföldön a gyermekek kulturális nevelését teljesen a politika szolgálatába állították.

A közigazgatás a legvadabb kulturharcot in-dította a magyar oktatás ellen s a megdöb-bent és megalázó sérelmek egymást érik.

Az előadó felsorakoztatja az utóbbi hónapok legkirívóbb eseteit s aztán határozati javasla-tot terjeszt elő.

A határozati javaslat követeli a béke-szerződésben és a párisi kisebbségi szerződésben lefektetett székely kulturális autonómiát. Meltányos részesedést követel a mindazon jövedelmekből, melyeket az ál-lamnak a székelyek befizetnek, hogy ily módon rendes költségvetéssel tarthassák fenn egyházaikat és iskoláikat.

Szüntessék meg azonnal a kulturális és a magyarul nem tudó tanítókat vez-nyeljük el a Székelyföldről.

Egy politikai rémregény törvényszéki tárgyalása

Pénzhamisítók, terroristák, agent provokátorok, besugók,

akik talán csak az aktákban élnek

Mit vallanak a detektívek a vádlottak védelmében

Temesvár, november 14

Az első pillanatban alig volt több jelentősége, mint a többi szimpla rendőri hírek:

„A temesvári rendőrség az éjszaka házkutatást tartott Nagy-tikvány közszékhelyén Dobrescu Péter lakosnál. A lakásban több hamis száz- és huszárjegy és a hamisításhoz szükséges gépek, kátrészeket találtak. Dobrescut beszállították a rendőrségre.”

A falusi pénzhamisító társaságok működése elég gyakori, tehát könnyen napirendre is térhetett fölötté, aki a rendőrségi jelentést olvasta, mert semmi jel nem mutatott arra, hogy eme kis jelentés mögött az Edgar Wallace fantáziáját is meghazudtoló politikai rémregény húzódik meg. Vagy mintha valaki, elragadtatva a detektívregények divatos nyomozási módszereitől, pontosan szcenírozta volna mindazt, amit a regényíró íróasztalánál kiagyalt. Felvonulnak benne a rejtjelmes életű pénzhamisítók, akik eldugott faluban végzik titokzatos munkájukat, a földalatti forradalmárok pénzügyi segítségére, terroristák, akik gyilkos terveket szőnek az üldözők élete ellen, a nagyszerű rendőrségi besugó, aki adott pillanatban megment mindent és mindenkit... És a bűnösök — amint ezt ilyenkor illik megállapítani, — elveszik méltó büntetésüket.

Pénzhamisítás politikai célokra.

De tartsunk sorrendet és egyelőre itt még nem tartunk. Egyelőre ott tartunk, hogy Dobrescu Péter nagyitkányi lakost pénzhamisítás nyomos gyanúja alapján beszállították a temesvári rendőrségre. Az ügy akkor nyer érdekességet, amikor a vizsgálat folyamán meglepetésszerűen letartóztatják Codreanu

Sándor magántisztviselőt és a vele közös háztartásban élő Gazdovits Máriát. Codreanu a Magánalkalmazottak Egyesülete munkanélküli csoportjának a vezetője és a rendőrségi vádirat szerint, bűntársa Dobrescu Péternek a pénzhamisításban. Itt bontakozik ki a nagyszabású politikai cselszövény: a sziguranca nyomozása alapján.

Eszerint Codreanu Sándor a pénzhamisítást azért üzi, mert ebből fedezi a Vörös Segély-mozgalom kiadásait, ebből tartja fenn a magánalkalmazottak Terrorista Csoportját, melyik Codreanuval az élén határozatot hozott, hogy Gritta Ovidius rendőrkvesztort és Ramneanu Marius szigurancafőnököt „elteszik lábálól.”

A vádlottakat átadták az ügyészségnek a fenti vádak alapján. És az ügyészség vállalta is a vádat Dobrescu Péter, Codreanu Sándor és Gazdovits Mária ellen.

Ennek a tömör, de annál sokatmondóbb vádnak a részletei azonban csak most a tárgyaláson bontakoztak ki teljes egészében.

Codreanu mindvégig tagadta az összes vádakot. Szerinte az történt, hogy a Magánalkalmazottak Egyesületébe feljárt

Két detektív leleplezi a rendőrség besugó munkáját

Az ügy ebben a stádiumában került a tárgyalásra, amely rögtön az elején óriási meglepetést hozott. A védelem előállított tanuként két ezidőszert állásukról felfüggesztett sziguranca detektívet: Atudorei Jánost és Popescu Arturt.

A két detektív vallomásaiban a következőket ismertette az ügyet: Tudomásunk van róla, hogy egy pénzhamisítási ügy, mint az ezt követő politikai háttér Kós Ármint rendőrségi besugó mun-

egy Kós Ármint nevű gyanús egyszíntes, akiről már megállapították, hogy rendőrségi besugó és agent provokátor. Tudták róla azt is, hogy

röpiratokat csempészett az egyesület helyiségeibe,

a magánalkalmazottak vezetőinek kompromittálására. De éppen, mert rendőrségi védelem alatt állott, tehetetlenek voltak vele szemben. Ez a

Kós egyszer megjelent nála és felajánlotta, hogy gyártsanak hamispénzt.

Ő, Kós, mindent megszerez, csak Codreanu nézzen utána valahol vidéken egy kis lakatosműhelynek, ahol nyugodtan dolgozhatnak Végre elérkezettnek látta az időt, hogy

Kóst leleplezze,

azt ajánlotta neki, hogy menjen ki Nagy-tikványba Dobrescu Péterhez, aki hajlandó belemenni az üzletbe. Ugyanakkor értesítette Dobrescut, hogy ha ez az agent provokátor megjelenik nála, adja át a csendőrségnek. Erre azonban nem került a sor, mert Dobrescut tartóztatták le és utána őt is. Se hamispénzekről, se gépekről nem tud semmit.

kája A kérdéses éjszaka

Kós Ármint a szigurancafőnök autóján ment ki két detektív kíséretében Nagy-tikványba.

Ők ártatlanoknak tartják a vádlottakat, mert

tudomásuk szerint a Dobrescu Péter lakásán talált hamispénzek és az alkátrészek a sziguranca bűnügyi gyűjteményéből valók.

Ezeket agent provokátor utján csem-

pésztek Dobrescu lakásába. A cél ezzel az volt, hogy a Vörös Segély című állítólag létező munkásintézményt és Codreanu kompromittálják.

A két volt detektív vallomása a bíróság előtt is érthető szenzációt keltett. Ezek után legsürgősebb feladat volt Kós Ármint kihallgatása. Kiderült azonban, hogy Kós, annakellenére, hogy elővezetési parancssal idézték meg, nem jelent meg a tárgyaláson. Az elővezetésére kiküldött detektív azzal tért vissza, hogy Kós beteg. A törvényszéki elnök erre utasította Vescan Demeter törvényszéki orvost, hogy szálljon ki Kós lakására és vizsgálja meg. Az orvosnak azonban ez nem állt módjában, mert Kós — a betegnek jelentett Kós — nem volt a lakásán.

A szenzációk sorozata azonban nem szakadt meg a két detektív vallomásával. Utánuk ismét a védelem tanúja: Profiliu ügyvéd tette meg vallomását. Profiliu ugyancsak a sziguranca munkáját boncolta és ismertette a saját szerepét a bűnügyben. Ő valamikor munkádója volt Dobrescunak és ezért mindig pártfogolta. Ezért történt meg, hogy a rendőrkvesztort olyan értelmű jelentéssel küldött a minisztériumba, hogy ő az itteni kommunista mozgalom vezetője és pénze a Vörös Segélyt. Mindebből egy szó sem igaz és mégis igen nehéz munkájába került Bukarestben tisztázni magát a vádak alól.

Adatai vannak Kós Ármint agent provokátor szerepére is. Őt úgy próbálta megközelíteni, hogy amikor egy ízben este hazafelé ment a város szélén lévő villájába, Kós az elhagyatott mezőn hozzácsatlakozott és figyelmeztette,

hogy költözzék el erről az elhagyatott vidékről, mert az élete veszélyben forog.

A sziguranca vezetői ezekkel a vallomásokkal szemben természetesen fenntartják a nyomozás alatt felvett adataikat és hazugságnak minősítik úgy a vádlottakat, mint a detektívek vallomását.

A többi már az igazságszolgáltatás dolga. Talán sikerül világosságot deríteni erre a sűrű szövevényre. Az elnökön nem mulik, az elnök egyik kérdése valahol közel jár ehhez. A legfőbb kérdése, amely így hangzott:

— Mi a magyarázata, hogy pénzhamisítási ügyben a sziguranca nyomozott? Ez a bűnügyi rendőrség dolga.

Talán a tárgyalás végéig erre is lesz felelet. Mert egyelőre nincs.

SPORT

Nemzeti Bajnoki eredmények

Kolozsvár:

Universitatea—Brasovia 7:0 (2:0).

Bíró: Vladovici kapitány Aradról.

Kolozsvári tudósítónk jelentése szerint a Brasovia kiállással tiltakozott egy megitelt tizenegyes ellen. A brassói csapat különben gyenge játékot mutatott. Különösen gyengén szerepelt a közvetlen védelem. A Brasovia veresége különben valószínű volt, de ilyen nagy gólarányt senki sem várt.

Arad:

Ripensia—Gloria 3:1 (3:0).

Ripensia megérdemelte a győzelmet. Csatársora, mint az eredmény is mutatja, különösen az első félidőben eredményesen fektet bele a játékba. Általában a mérkőzés nem mozgott valami magas szinten. A gólokat a Ripensia-ból Dobai, Chiroiu és Ciolac lőtték. Az aradi csapat vizsgálgóját 11-esből Pécskay érte el. A meccset Radulescu bukaresti bíró vezette.

MAROSVÁSÁRHELY: Unirea-Tricolor (Bukarest)—Muresul 4:0 (2:0). A bukaresti csapat góljait Bogdan (2) és Popescu (2) lőtték az első félidő 6-ik, illetve a második félidő 12-ik, 30-ik és 42-ik percében. A bíró kiállította a marosvásárhelyi csapatból Orzát, majd még egy vásárhelyi és egy bukaresti játékost. A marosvásárhelyi közönség többször betódult a pályára és meg akarta verni a bírót, ami

azonban csak a pályán kívül, este a főtéren sikerült az elkeseredett drukkereknek. A bíróveresről különben lapunk külön helyén számolunk be.

BUKAREST: NAC—Juventus 4:2 (2:0). A kitűnő nagyváradi csapat idegen pályán is szép győzelmet aratott. Góllövők: Hermann, Rónai, a második félidőben pedig Rónai és Vogel. A Juventus góljait Lupu sarokrugásból érte el. A bukarestiek közül Brăndabura durva játékkal keltett feltűnést. A váradi csatársor lendületesen játszott és sok szép akciót mutatott be a bukaresti közönség előtt. Bíró: Istrati.

TEMESVÁR: Kinizsi—AMTE 7:1 (1:1). Bíró: Balogh. A hatalmas gólarány győzelem óriási meglepetés.

PLÖESTI: Vénus—Tricolor 2:2. Bíró: Tibád. NAGYVÁRAD: Crisana—CFR (Bukarest) 1:1 (0:0). Bíró: Xifando.

NAGYSZEBEN: Romania (Kolozsvár)—Soimi (Nagyszében) 0:0.

Egyéb belföldi eredmények

BUKARESTI MÉRKÖZÉSEK:

Belvedere—Voivodul Mihai 4:0 (2:0)

Macabi—Viforul Dacia 6:0 (2:0).

EGYÉB VIDÉKI EREDMÉNYEK:

SZATMÁR: Tricolor—Törekvés 2:1 (1:1). A mérkőzés után a nézőközönség meg akarta verni a nagybányai Tricolor. Husz rendőr menekítette ki a játékosokat a hátulsó kapun a pályaudvarhoz.

Sz. S. E.—Kolping 3:3 (1:3).

BRASSÓ: CFR—IAR 1:0 (1:0). Helyi bajnoki. Góllövő a kitűnő Csomag.

Olympia—Astra 3:2 (3:0) Góllövők Zeides (2) és Braun, illetve Vajda és Pestrea.

Ivria—Suburbin 2:2 (1:0)

Viktoria—Gloria 1:1 (1:1).

ŐSZI ÜLTETÉSHEZ

Nagy készlet elsőosztályú gyümölcsfát, sőtanyfát és többféle faiskolai cikket olcsó árban ajánl

GAZDASÁGI TANINTÉZET FAISKOLÁJA
MEDIAS, ERDÉLY

Telefon: 29.

ARJEGYZÉK INGYEN

Felelősszerkesztő: Kocsis Béla

SEPSISZENTGYÖRGY:

Suburbin kombinált—MTE kombinált. 5:2 (2:1). A csapatok nagyjából egyenlők voltak, de a sepsiszentgyörgyi a gyenge kapus miatt elvesztették a meccset. Előzőleg szentgyörgyi és brassói diákok csapata mérkőzött. A szentgyörgyi győztek 2:1 arányban.

MAGYAR BAJNOKI MÉRKÖZÉSEK

BUDAPEST: Ferencváros—Kispest 4:0 (1:0) Mindvégig izgalmas mérkőzés, amelyet a Ferencváros megérdemelten nyert meg. Csapata egységesen, jól játszott és fölényben volt. A nagy meglepetés, amit többen vártak, nem következett be. Az első gólszerző Tancos, az első félidő 22-ik percében. A második félidőben

a Kispest már nem bírja az iramot és érezhető rajta, hogy egyre fáradtabban játszik. Sárosi már az első percben gólt lő. A 38-ik percben Sárosi szépen elindítja Toldit, aki bevágja a harmadik gólt. Néhány percere rá Rozgonyi beállítja a végeredményt.

Phöbus—III. Ker. FC. 2:1 (1:0). A Phöbus szépen játszott és megérdemelten nyert.

Ujpest—Nemzeti 2:1 (1:0). Ez a mérkőzés is jó sportot nyújtott. A Nemzeti végig egyenrangú ellenfele volt az ujbudaiaknak.

Hungária—Budai 11 4:1 (3:0). Góllövők: Cseh II, Kalmár és Turay (2). A Budai vizsgálgóját Hegyes lőtte. A Hungária lelkesen küzdött és ezzel a győzelmével a bajnoki táblázat hatodik helyére rukkolt előre.

APRÓHÍRDETÉSEK

Egy szó 4 lej, vastag betűkből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Állástkeresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés négyszeri feladásánál 25% engedmény. A hirdetési díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-eladás

Elsőrendű כשר חמה liba 30—32 lej kilónként. Háj 40—42 lej kilónként. Kapható: Katz késmérszárzékban, Brassó, Fekete-utca 6. 13619

ELADÓ ADOMENTES HÁZ. Brassó, Str. Crișana 2. 13665

ELADÓ SZOPÓ BARANYOK, kisbányos juhokat veszek magas árban. A Barra S. turógár, Mesești, jud. Odorheiu. 13643

Bevezetett fűszertízlet berendezéssel, lakással átadó. Brassó, Hátulsó-utca 52. 13648

Keresünk megvételre egy mosószappan hűtőberendezést. Cim 13649. szám alatt a brassói kiadóban.

Állást nyer

A Frizeria „STELICA”, Moreni, Prahova, speciális fodrásznót keres, aki manikűrözni is tud. 13640

Önálló szűcssegéd azonnal felvétetik. Csizsár szűcs, Marosvásárhely, Fűtér 6. 13577

Azonnali belépéssel mérszársegéd felvétetik. Halmágyi György, Brassó, Str. Julia Maniu 62. 13645

Szorgalmas, középkorú férfi keresetkelti gazdaság, állattálmány gondozására. Colonel Negoescu, Braşov, Stupini (Méhkertek). 13617

Lakás

Kiadó 2 szoba, konyha, fürdőszoba modern lakás. 13640 Dr. Babeş 38.

Vegyes

Szappanfűző tanfolyam nyitok. Kereskedők forgalmukat megsokszorozhatják. Leveleket „Szappankészítés” jelíggel a kiadó továbbítja. 13643

Kiadó, lap- és nyomdatulajdonos: Lap- és Könyvkiadó R-t. Braşov—Brassó.